

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 28. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojakim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XL. št. 139 (11.832)

Trst, torek, 12. junija 1959

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRGO REVOLUCIJE 1
66000 KOPER

559

linije)

1

723

7096 AA

60100100

Po štiridnevem brezupnem boju proti smrti v padovski bolnišnici

Tajnik KPI Berlinguer umrl

Predsednik Pertini pripeljal s svojim letalom posmrtno ostanke v Rim, kjer se je že začel mimohod ob mrtvaškem odru - Na pogreb v sredo popoldne pričakujejo milijonsko množico

Klanjamo se
velikemu
prijatelju

BOGO SAMSA

Za vedno se je ustavilo plemenito srce Enrica Berlinguerja. Umrl je velik človek, zgodovinska osebnost italijanskega in svetovnega delavskega gibanja. Umrl je pravičen človek, kot se je o njem izrazil predsednik italijanske republike Sandro Pertini.

Celotni italijanski tisk poudarja prav moralne značilnosti, visoko moralno zavest, preminulega generalnega tajnika Komunistične partije Italije. In res, prav gotovo so moralne kvalitete v sedanjem italijanskem zgodovinskem razdobju važna lastnost. Ko smo na kongresu KPI v Milanu opazovali veliko dvorano, nas je presenilo: V tej dvorani je na stotine delegatov, voditeljev partije, osebnosti z različnimi značaji, kot jih vidimo tudi na drugih kongresih in zborih. Toda z matematično gotovostjo lahko trdimo, da med njimi ni niti enega člana mafije, camore, n'drangete, P2, ali kakršne koli sumljive lože... Vsi imajo nedvomno in nedvoumno visoko moralno karakteristiko.

To je partija Enrica Berlinguerja in to je tudi velika moralna - politična kvaliteta, ki jo zapušča kot trajno dobrino, visoko vrednost ne samo KPI temveč celotni italijanski družbi.

Seveda je taka karakteristika važna, ni pa osnovna značilnost dolgega razdobja italijanske zgodovine, ki ga označuje ime prezgodaj, tragično preminulega generalnega sekretarja. Z imenom Berlinguerja je povezan prelom v zgodovinski vlogi KPI. Do kraja je pretrgala s stalinizmom, z ostanke vsega okostenelega, ki se vedno obstaja v mednarodnem delavskem gibanju in ki je pogosto glavna oznaka za države »realnega socializma«. KPI je prav gotovo nekaj drugega, je partija, ki se bori za socializem, ki na svoji zastavi visoko nosi znak srpa in kladiva, boja za socializem, za nove delovne in družbene odnose. Toda istočasno je to tudi partija, ki se nesporno bori za

RIM — Življenjska nit komunističnega - generalnega tajnika Enrica Berlinguerja se je pretrgala v oddelku za oživljanje padovske bolnišnice včeraj ob 12.45, skoraj štiri dni po tragičnem volilnem shodu, na katerem ga je napadla možganska kap. Zaman so bila vsa prizadevanja zdravnikov po hudi operaciji, da bi ga ohranili družini, stranki in vsemu delavskemu gibanju, navzlic naj-sodobnejšim pripomočkom.

Kljub brezupnemu zdravstvenemu stanju, ki je bilo razvidno že od operacije in se je še poslabšalo včeraj zjutraj, je vest o smrti globoko odjeknila v vseh političnih krogih in v najširši demokratični javnosti. Predsednik republike Pertini je prišel ponovno v padovsko bolnišnico, kjer se je ganjen zadržal z družino in najožjimi sodelavci tajnika KPI, nato pa pripeljal (skot bratskega prijatelja, sina, tovariša v borbi) Berlinguerjeve ostanke z ženo, otroki in voditelji KPI, ki so mu bili ob strani do zadnjega trenutka, s predsedniškim letalom v Rim.

Množica ganjenih ljudi, komunistov in nekomunistov, je spremljala Berlinguerjevo krsto vsjo pot od Padove

do beneškega letališča, od koder je Pertinijevo letalo odletelo malo po 19. uri. Nekaj tisoč ljudi je pričakalo mrtvega tajnika KPI tudi na rimskem vojaškem letališču, kjer ga je počastila častna straža. Gost špalir ganjenega prebivalstva je nato spremljal sprevod, ki je pripeljal sinoči krsto na osrednji sedež KPI v Ulici delle Botteghe oscure, kjer ga je pričakala velika množica.

Kmalu po sporočilu o smrti sta CK in osrednja nadzorna komisija KPI izdala dokument, v katerem poudarjata Berlinguerjeve zasluge, izdali so spominski lepak, izšla je izredna številka strankinega glasila.

Na sedežu KPI so pripravili mrtvaški oder, kjer se mu bodo lahko ljudje poklonili (mimohod se je začel že sinoči) danes od 8. do 23. ure, jutri pa do 14. ure. Slovesni pogreb bo namreč krenil jutri ob 15. uri po glavnih rimskih ulicah do Trga san Giovanni, kjer mu bosta spreporila v slovo Pajetta in Fumagalli, najstarejši in najmlajši med komunističnimi voditelji. Na pogrebu bo prisotnih več kot milijon ljudi in ga bo prenašala prva televizijska mreža.

Velik prispevek tajnika KPI k družbenemu napredku in miru

Veličina Berlinguerjeve osebnosti porok za dograjevanje njegove strateške misli

JOŽE SMOLE

Enrica Berlinguerja smo v Jugoslaviji vedno doživljali kot izredno ustvarjalnega politika, ki v svojih razmišljanjih in dejanjih dosledno izhaja iz interesov delavskega razreda, družbenega napredka, demokracije in svetovnega miru.

Pri obravnavanju številnih usodnih razpotij, notranjih in mednarodnih, se je potrjeval kot teoretik in politik, ki osvobojen dogmatizma in sektaštva skuša na najbolj učinkovit način tolmačiti zgodovinsko vlogo delavskega razreda v sedanjem času in prostoru. Te velike kvalitete so ga upravičeno dvignile na raven evropskih in svetovnih razsežnosti.

Posebej velja omeniti tudi Berlinguerjevo strpnost v demokratiških dialogih in razpravah, njegovo pripravljenost spoštovati in upoštevati druga mnenja ter iskati sprejemljivo sin-

tezo. Toda nikakor ne na račun principelnosti. Gnili kompromisi so mu bili nekaj povsem tujega. Prav zato, ker je bil načelen, je imel velik posluš za bazo in je tako bistveno vplival na formuliranje strategije in stalno dograjevanje konkretne politike Komunistične partije Italije.

Mislil, da so zares redki, ki bi si upali zanikati originalnost pristopa do političnih in družbenih problemov, ki so se oblikovali ob veliki neposredni ustvarjalni udeležbi Enrica Berlinguerja. Znanе so različne ocene o učinkovitosti tega ali onega koraka. Toda vsak objektivni ocenjevalec mora priznati, da je pod vodstvom Enrica Berlinguerja Komunistična partija Italije napravila velik napredek v iskanju svoje samostojne originalne poti.

Med kvalitetami pokojnega Enrica Berlinguerja bi želel močno poudariti njegovo osebno skromnost. Prav tako

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Brzobjavka SKGZ CK KPI v Rimu in deželni komiteju KPI v Trstu

Izguba tovariša Berlinguerja, generalnega tajnika KPI pušča veliko praznino v naši državi, v italijanskem in mednarodnem delavskem gibanju. Zapustil nas je odločen bорец za mir, demokracijo in napredek italijanske družbe. Lik tovariša Berlinguerja je nerazdružljivo povezan s prizadevanji in boji delovnih ljudi in demokratiških množic za vseljudske vrednote, ki so temelj demokratske družbe.

Tovariš Berlinguer je na čelu italijanskega delavskega gibanja odločilno prispeval k uspehom in ugledu celotne italijanske družbe.

Slovenci v Italiji smo s smrtjo tovariša Berlinguerja izgubili iskrenega prijatelja, poznavalca naših problemov in vnetega zagovornika naših pravic. Imeli smo priložnost občutiti v neposrednih srečanjih z njim njegovo veliko pozornost in osebno prizadetost za to, da se odprta vprašanja naše skupnosti rešijo.

Slovenska kulturno - gospodarska zveza vam ob smrti tovariša Berlinguerja izreka globoko občuteno sožalje in solidarnost.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Uspela zaključna prireditve slovenskih tečajnikov v Ukvah

UKVE — Telovadnica osnovne šole v Ukvah je bila pretesna za številno občinstvo, ki se je v nedeljo popoldne odzvalo vabilu organizatorjev zaključne prireditve glasbene šole, tečaja slovenščine in ročnih del. Program prireditve same je bil zelo bogat in obsežen, poleg domačih otrok so namreč nastopile še številne skupine iz Slovenije, Koroške, Benečije in Trsta.

Glavni namen prireditve je seveda bil prikaz tega, kar so se udeleženci tečaja naučili med šolskim letom. Letos je tečaj obiskovalo približno 45 otrok od 6. do 14. leta starosti, pobuda sama pa se je že devet let zapored srečno iztekla. Glavna nosilca sta že od vsega začetka, ko sta morala premagovati številne ovire, predvsem pa nasprotovanje šolskih obla-

sti, župnik don Mario Garjup in pa profesor Salvatore Venosi. Med tem časom, ko so se odnosi z oblastmi kolikor toliko uredili, so k pobudi pristopili še drugi: kar zadeva recitacije in tečaj ročnih del sodelujeta sestra Albina in Andreina, v glasbeni šoli, pa poučujejo glasbeni pedagogi z Jesenic.

V nedeljo popoldne so se številnemu občinstvu predstavili mladi domači recitatorji, kitaristi, pianisti ter harmonikarji in pevci. Kot gostje pa so nastopili moški oktet »France Prešeren« iz Žirovnice, trio Sekardi z Jesenic, harmonikarka Maja Plazar iz Kranjske gore, mladinski zbor KD »Peter Markovič« iz Rožeka na Koroškem, otroški zbor Glasbene matice iz Trsta ter folklorna skupina »Živani« iz Benečije. (bip)

Danes začetek ENP v Franciji

Jutri Jugoslavija - Belgija

PARIZ — Francija bo od danes do 27. junija v središču pozornosti milijonov in milijonov ljubiteljev nogometa, ne samo v Evropi, temveč širom po svetu. V sedmih francoskih mestih (Pariz, Lens, S. Etienne, Lyon, Marseille, Nantes in Strasbourg) bo namreč na sporedu finalni del evropskega nogometnega prvenstva, na katerem bo nastopilo osem reprezentanc, med temi tudi Jugoslavija.

Evropsko prvenstvo se bo pričelo danes z otvoritveno tekmo v Parizu med Francijo in Dansko (ob 20.30 tudi po italijanski in jugoslovanski televiziji).

Od danes pa bo evropsko prvenstvo gotovo prevzelo vse Francoze in tudi Parizane, seveda pa tudi vse naše številne športne ljubitelje, ki bodo pred TV zasloni, s še posebno pozornostjo, sledili nastopom jugoslovanske vrste, ki bo svojo prvo tekmo igrala jutri (v sredo), ob 20.30, v Lensu proti Belgiji.

Sinoči je na tiskovni konferenci jugoslovanski selektor Todor Veselinović objavil postavbo, ki bo igrala jutri proti Belgiji.

Postava je naslednja: Simović, Stojković, Zajec, Hadžibegić, Katanec, Gudelj, Baždarević, Zlatko Vujović, Šestić, Halilović, Sušić.

BRANKO LAKOVIĆ

NA 9. STRANI

Komunisti zapustili sejo pokrajinskega sveta

Z razliko od tržaške občine, kjer je župan Richetti zaradi smrti tajnika KPI Berlinguerja preložil današnjo sejo, se je seja pokrajinskega sveta sinoči skoraj normalno razvijala. Predsednik Marchio (LpT) je v začetku izrazil obžalovanje in grezobno celotnega pokrajinskega odbora ob smrti Enrica Berlinguerja, »osebnosti, ki je že prešla v zgodovino in ki se je odlikovala v boju za napredek in uresničevanje demokracije«. Komunisti Martone se je zahvalil za besede sožalja, nakar so vsi komunistični svetovalci zapustili dvorano. Sejo je Marchio nadaljeval s prebranjem programskega načrta novega odbora, v katerem je tudi krajše poglavje o slovenski manjšini. Več o tem bomo poročali v jutrišnji številki.

● Klanjamo se

NADALJEVANJE S 1. STRANI

dosledno demokracijo, partija osebnosti in družbene svobode vseh ljudi. Tudi to ni majhna stvar, še zlasti ko je ustvarjena znotraj pa tudi izven partije, na tak način, da se ne pretrga, ne zanika ničesar poštenega, borbena in napredna iz svoje preteklosti.

S tem pa smo že na drugem področju sedanega težavnega razdobja, ko se stari miti in odnosi rušijo in ko je treba ustvarjati novo, v novih pogojih izredno hitrega tehnološkega, znanstvenega in kulturnega napredka, ob upoštevanju zapletenih mednarodnih in italijanskih družbenih odnosov. V tem boju je bil Enrico Berlinguer prav gotovo vedno v prvih vrstah, se je dobesedno žrtvoval in zgorel.

Že smo objavili nekatera pričevanja o izrednem zanimanju, globoki prizetosti in poznavanju naših vprašanj. Nekaj takih prispevkov bomo še objavili. Vsi, ki so imeli dragoceno možnost, da so stopili z Berlinguerjem v osebni stik, so bili presenečeni nad njegovo skromnostjo, kot novinarji lahko rečemo, celo nepričakovano srmežljivostjo. Toda ko je spregovoril, je bila vsaka beseda točno na svojem mestu, ničesar se ni dalo popravljati, ne brisati, ne dodajati.

Obveza do slovenske narodnostne skupnosti, izrečena enotni slovenski delegaciji je bila jasna in točna: obveza partije, kako je treba zaščititi slovensko manjšino, pa tudi obveza partije, kako je treba iskati široko podporo med drugimi italijanskimi strankami in kako senzibilizirati italijansko javno mnenje, da prispeva k čim hitrejšemu reševanju tega vprašanja.

S smrtjo Enrica Berlinguerja je italijanska partija izgubila velikega voditelja, italijansko ljudstvo velikega predstavnika, mi Slovenci v Italiji pa resničnega prijatelja. Globoko užaloščeni, se klanjamo njegovemu spominu.

BOGO SAMS

● Velicina

NADALJEVANJE S 1. STRANI

tudi njegovo neposrednost, kar je bistveno vplivalo tudi na vsebino in učinkovitost mednarodnih stikov. Vsako srečanje je bilo neposredno. Vsak pogovor je bil odkrit, neobremenjen s formalizmi, odprt po vsebini.

Na mednarodnem področju se je KP Italije na čelu z generalnim sekretarjem Enricom Berlinguerjem potrdila kot pomemben konstruktiven dejavnik. Ni se izmikala nobenemu, pa še tako težkemu ali kočljivemu svetovnemu vprašanju. Do vseh je zavzemala jasna stališča, izhajajoč iz svojih samostojnih, svobodnih in neodvisnih opredelitev. S takšnim pristopom se je povečevala njegova vloga v mednarodnem življenju in še posebej v delavskem gibanju.

Berlinguer je vsestransko dojel nevarnost blokvske delitve sveta, kakor tudi nevarnost konfrontacije supersil in vojno-političnih zvez. Toda hkrati je upošteval konkretno stvarnost ter je zato njegov pristop k preseganju blokvske nasprotij bil vedno zelo elastičen.

Znane so Berlinguerjeve ocene o pomenu in vlogi nevrščenih držav v današnjih zapletenih svetovnih tokovih. Ni šlo samo za aktiven pozitivni odnos, temveč je Enrico Berlinguer veliko prispeval k razvoju svoje vrstne nevrščene usmeritve v italijanskem delavskem gibanju. To se je potrjevalo v stičnih točkah z nevrščenimi državami in v sličnosti pogledov na osnovne politične, gospodarske in vojaške probleme na mednarodnem torišču.

Enricu Berlinguerju je bilo tuje sleherno vmešavanje v notranje zadeve, bodisi v meddržavnih odnosih, bodisi v stikih med partijami. Dosledno je izhajal iz pravice na samostojnost, neodvisnost in enakopravnost. Brezkompromisno je zastopal mnenje, da komunistična partija odgovarja pred svojim delavskim razredom in pred svojim narodom. Prav na takšen način pojmovanju odgovornosti in doslednem zagotavljanju enakopravnosti se lahko uveljavlja učinkovita mednarodna solidarnost in obramba svetovnega miru in družbenega napredka.

V obdobju, ki mu je Enrico Berlinguer dal velik, neizbrisen osebni pečat, so se vsestransko okrepili stiki med Zvezo komunistov Jugoslavije in KP Italije. Vsebinsko se je obogatilo sodelovanje. To se je jasno izpričilo tudi v razširitvi vezi med organizacijami Zveze komunistov Slovenije in organizacijami KP Italije v Furlaniji - Julijski krajini.

Prepričan sem, da se bo velicina takšne osebnosti kot je Enrico Berlinguer dokazovala v prihodnje prav s tem, da se bo nadaljevala in dograjevala tista strateška usmeritev, v katero je on vlagal ves svoj veliki umski potencial in vso svojo napredno zavzetost.

JOŽE SMOLE

Zaradi njegovega doslednega prepričanja in človeških vrlin

Italija in svet se klanjata Berlinguerju ne glede na različna ideološka prepričanja

RIM — Ob 13. so z balkona v Ulici Botteghe osure naznanili žalostno vest zbrani množici. Le četrte ure prej je Enrico Berlinguer preminil v padovski bolnišnici. Od tistega trenutka pa do prihoda trupa na letališče Ciampino in nato vso noč so se zvrstili na sedežu KPI v Ul. Botteghe osure politiki, člani partije in navadni državljani.

Politiki, tajniki strank niso v svojih včerajšnjih izjavah navajali le zaprečenosti in obžalovanja ob tako nenadni in preuranjeni smrti. V izjavah sožalja je lahko vsakdo ob besedah žalosti in sočustvovanja zaznal politične signale komunistični partiji. Tajnik KD Ciriaco De Mita je poudaril »da so kljub spopadu med KPI in KD v zadnjem obdobju Berlinguerjeve bojazni o razvoju demokracije v naši državi sporočilo, ki ga zapuša ne samo komunistom, temveč vsem.« O njegovem doprinosu italijanskemu političnemu življenju, »je zaključil demokristjanski tajnik, »bo treba globoko razmisliti.«

Posebno ganljiv in zaradi slabih odnosov med

KPI in PSI v zadnjih mesecih izredno pomemben je komunike socialističnega tajništva. PSI je izrazil svojo bratsko sožalje ob izgubi »pogumnega moža, prestižnega voditelja in velikega borca komunističnega in delavskega gibanja, italijanskega in mednarodnega«. Kljub razhajanju socialistično tajništvo navaja, da je ostala nespremenjena ocena Berlinguerjeve osebnosti, zaradi resnosti njegovih idejnih prepričanj, zaradi vztrajnosti in odločnosti, s katero je svoje ideje zagovarjal.

Tudi socialdemokratski tajnik Pietro Longo in misovski tajnik Giorgio Almirante sta kljub njunemu antikomunizmu izrazila sožalje. Pietro Longo je obenem poudaril, da ne bi KPI brez Berlinguerja nikoli sprejela razne odločilne korake na poti avtonomije do Sovjetske zveze.

In prav iz Sovjetske zveze so včeraj prihajali izrazi spoštovanja do človeka, ki je bil »odločen borec za življenjske interese delovnega ljudstva, goreč rodoljub, borec za mir, demokracijo in družbeni napredek«.

Vsa Vzhodna Evropa je včeraj s sožalnimi brzojavkami poudarjala »težko izgubo za delavski razred in za italijansko ljudstvo«. Nihče ni niti z besedico omenil razhajanja, v sožaljih Kube, iz Madžarske in Nemške demokratične republike, je prevečevalo odkrito občudovanje za tem »vztrajnim borcem za dobrobit svojega in vsega delavskega razreda«.

Še bolj občutna so bila sožalja zahodnoevropskih komunističnih partij, predvsem španske, ki je skupaj s KPI odločno stopila na pot evrokomunizma.

Izrazi spoštovanja pa so prevečevali vsa sožalja raznih voditeljev Zahodne Evrope, ki so v Berlinguerju res videli ideološkega nasprotnika, a obenem človeka, ki je bil dosleden.

Ob tem je zgovorno pisanje vatikanskega glasila Osservatore Romano: »Vsi se spominjamo značaja in stila človeka: skromnega v trenutkih največjega uspeha, strogega do samega sebe, odločnega v svojih prepričanjih, tudi ko so mu politične razmere grenile življenje.«

V sožalnih brzojavkah iz Jugoslavije in Slovenije

Berlinguerjeva vloga za zблиžanje

BEOGRAD — »Zveza komunistov Jugoslavije, delavski razred in celotna jugoslovanska javnost globoko sočustvujejo z vašo bolečino zaradi nenadne in prežgodnje smrti tovariša Enrica Berlinguerja. Njegova smrt je nenadomestljiva izguba ne le za italijanske komuniste, temveč tudi za nas, kot tudi za vse napredne, demokratične in miroljubne sile v svetu«. To je med drugim zapisal predsednik predsedstva CK ZKJ Dragoslav Marković v sožalni brzojavki CK KPI ob smrti generalnega sekretarja italijanske partije Enrica Berlinguerja. »Vedno se bomo z globokim spoštovanjem spominjali tistega, kar je tovariš Enrico Berlinguer naredil za razvoj prijateljskih odnosov med ZKJ in KPI, kot tudi za razvijanje dobrososedskih odnosov in sodelovanja med državama«.

Predsednik predsedstva SFRJ Veselin Djuranović pa je v imenu predsedstva SFRJ poslal brzojavko z izrazi sožalja družini preminulega generalnega sekretarja italijanske partije. Sožalno brzojavko je poslal Italijanski generalni konfederaciji dela predsednik jugoslovanskih sindikatov Dušan Bogdanov - Senko.

Predsednik CK ZKS Andrej Marinc je v sožalni brzojavki deželni komiteju KPI Furlanije - Julijske krajine med drugim napisal: Člani Zveze komunistov, kot

tudi vsi delovni ljudje in občani socialistične republike Slovenije smo vedno z veliko zavzetostjo spremljali izredno bogato ustvarjalno dejavnost velikega in požrtvovalnega delavskega voditelja, tovariša Enrica Berlinguerja, ki smo ga visoko cenili in spoštovali. Pod vodstvom tovariša Berlinguerja se je močno okrepila komunistična partija, kakor tudi celotno delavsko gibanje ter vse napredne in demokratične sile Italije. Zelo velika je bila tudi osebna vloga tovariša Berlinguerja pri poglobljanju sodelovanja med KPI in Zvezo komunistov Jugoslavije, kar se je zelo plodno izražalo tudi v vsestranskem vsebinskem poglobljanju stikov med organizacijama Zveze komunistov Slovenije in organizacijami KPI Furlanije - Julijske krajine. Tovariš Berlinguer je s svojim doslednim dolgoletnim delovanjem za stvar delavskega razreda in za ideje napredka, demokracije in miru postal velika osebnost današnje Evrope in sveta.

Vsrdžavnemu vodstvu KPI je izrazilo občuteno sožalje tudi predsedstvo Unije Italijanov za Istro in Reko v imenu članov in vsega prebivalstva obmejnih krajev, ki je »gojilo do tovariša Enrica Berlinguerja globoka čustva ljubezni in prijateljstva« spriču njegovih zaslug za pravice delavstva in za svetovni mir.

Danes v Moskvi vrh SEV

MOSKVA — Samo tri dni po vrhu sedmerice v Londonu se bodo danes v Kremlju zbrali voditelji socialističnih držav, ki tvorijo SEV. Predstavniki Sovjetske zveze in šesterice njenih evropskih zaveznic ter Kube in Vietnam se bodo pogovarjali do 14. t.m., da bi izdelali smernice za še večjo koordinacijo razvojnih načrtov posameznih držav.

Vrh SEV je tokrat po 15 letih od prejšnjega, o njem pa se vztrajno govori vsaj že dve leti. Leonid Zamjatin je na včerajšnji tiskovni konferenci izjavil, da se bo vrh odvijal v trenutku, ko se mednarodni položaj slabša, za kar so krive ZDA. Prav zaradi tega bodo skušali na sestanku v Moskvi izdelati strategijo, ki bi doprinesla, da ne bi bile države članice SEV odvisne od Zahoda.

Zunanji opazovalci pa menijo, da je vrh SEV v primernem času, ko je treba odpraviti razlike med posameznimi državami članicami in predvsem »nezadovoljstvo« Romunije in Madžarske.

Kljub pristanku na De Cuellarjev predlog Iran ponovno bombardiral civilne objekte v Iraku

BAGDAD, TEHERAN — Le nekaj ur potem ko sta Teheran in Bagdad podprla predlog generalnega tajnika OZN Pereza De Cuellarja, da bosta odslej prizanesla civilnemu prebivalstvu, je Irak obtožil Iran, da je njegovo topništvo predsinočnim in včeraj dopoldne bombardiral Basro, Kazerin in Mandali. Bagdad je obenem napovedal, da bo Iranu vrnil milo za drago z bombardiranjem »izbranih objektov«. Iraška stran je obenem poudarila, da jo pristane na De Cuellarjev predlog ne obvezuje glede naftnega terminala na otoku Karg. Kljub takim nespodbudnim vestem pa politični opazovalci poudarjajo, da je Iran prvič v 44-mesečnem spo-

padu pristal na neko omiljeno obliko premirja, kar naj bi dokazovalo, da se tudi v Teheranu postopoma zavedajo nesmiselnosti nadaljevanja sedanjih vojne.

Iz vesti, ki prihajajo tako iz Teherana kot iz fronte marsikateri opazovalec navaja, da bi se morala tolikokrat napovedana iranska ofenziva začeti ta konec tedna ali pa v prvih dneh prihodnjega. Včeraj so se sestali tudi ministri za nafto članice sveta za sodelovanje arabskih držav Zaliva, ki so sprejeli vrsto ukrepov vključno z obljubo, da bodo nudili kupcem brezplačno iste količine nafte, ki bi jih izgubili v napadih na tankerje.

Sprejem Bothe pri papežu

Papež Janez Pavel II. je včeraj sprejel v Vatikanu predsednika južnoafriške rasistične vlade Piederja Willema Botho z ženo in spremstvom (AP)

Teško je usklajevati želje, potrebe in gospodarske možnosti

Rodnost in porodniški dopust v SRS

LJUBLJANA — V Sloveniji so se v zadnjem času zopet vnele razprave o tem, ali naj bi podaljšali porodniški dopust z 246 dni na eno leto ali ne. Mnenja so silno različna: od teh, da bi vendarle že morali nekaj ukreniti, da bi zavrl nenehno upadanje števila rojstev, zagotoviti, da bi bil otrok dlje časa z materjo (ali z očetom), do takih, da je za to premalo denarja, ter da bodo strokovno bolj usposobljene ženske s tem na lep način izrivali iz delovnega okolja in jih na koncu spet postavili v »varen« dom in za šteditnik.

Slovenci bi se resda lahko zamislili nad lastno populacijsko slinko. Število rojstev namreč upada že od leta 1979. Takrat se je rodilo 30.782 otrok, lani pa komaj okoli 27 tisoč. Zaradi težavnih ekonomskih razmer, ko postaja otrok že »razkošek«, se bo najverjetneje rodnost še zniževala in obeta se raven, ki ne bo več zagotavljala redne obnove prebivalstva. Zaradi tega bi morali čimprej ukrepati, a vprašanje je, če je dovolj samo daljši porodniški dopust. Če že ni, je pa vsaj spodbudni začetek, menijo številne (potencialne) matere, ki se tudi najbolj zavzemajo

za podaljšan porodniški dopust na eno leto. Seveda pa ne pozabijo omeniti, da bi vzporedno s tem morali storiti kaj tudi s sedaj hudo ošpičenim in z inflacijo okleščanim nadomestilom v času porodniškega dopusta, če omenimo samo en pomislek.

Sicer pa imajo v Jugoslaviji najdaljši porodniški dopust v avtonomni pokrajini Vojvodini in na Hrvaškem (365 dni), v Makedoniji in Srbiji 270 dni, v BiH, Črni gori in na Kosovu pa 180 dni.

In kaj menijo o podaljšanju v slovenskih delovnih organizacijah, saj je med zaposlenimi že skorajda polovica žensk? Spet so si mnenja silno različna. Ponekod so naklonjeni podaljšanju in menijo, da bi pač stvar rešili z nekoliko daljšim nadomeščanjem delavke na porodniškem dopustu in v tem ne vidijo večjega problema. Drugod pravijo, da bi bil podaljšan porodniški dopust dodatno breme, celo hujše kot je pa sedaj, ko gre do matere pogostejše v bolnišnico zaradi nege bolnega otroka. Zanimivo je tudi, da pediatri toplo priporočajo čim daljši porodniški dopust, ker takrat dojenček najbolj potrebuje mater ali očeta in se celo zavzemajo za porodniški dopust do 18.

meseca otrokove starosti.

A eno so želje, drugo materialne možnosti. Te so pa v sedanjih ekonomskih razmerah močno skržene in poraja se vprašanje, kako zagotoviti denar za podaljšano porodniško. Razlika je namreč kar precejšnja. Za dosedanja osem mesečni porodniški dopust so denimo lani v Sloveniji porabili 2,25 milijarde dinarjev, podaljšanje na eno leto pa bi jih veljalo okoli 3,38 milijarde dinarjev. Gmotni problemi bodo najbrž še nekaj časa zavirali take pobude, in želje in potrebe bo pač treba usklajati z resničnimi materialnimi možnostmi družbe.

In še eno od konkretnih možnosti — ta pa je v veljavi že zdaj, da lahko del porodniškega dopusta koristi tudi oče — bi tudi veljalo uveljavljati v praksi. Toda kaže, da na tem področju še ni napredka, še prevladuje miselnost, da je porodniški dopust le domena žensk. Vsaj tako lahko sodimo po podatku, da se je lani za del porodniškega dopusta odločilo le okoli 50 mož. Pa še ti bi si najbrž želeli, da tega ne bi oblašali na velik zvon.

BORIS LENIČ

Pred drugimi neposrednimi volitvami evropskega parlamenta (1.) Od »skupščine« do Evropske unije

Uredil
BOJAN BREZIGAR

V nedeljo, 17. junija bodo volivci desetih zahodnoevropskih držav že drugič izvolili evropski parlament, skupščino, ki naj bi — a to je zaenkrat samo pobožna želja maloštevilnih — v bodoče odločala o Evropi in naj bi bila torej pristojna za vse tiste odločitve, ki imajo naddržavni značaj. Dejansko se to ne dogaja in tudi ni izglede, da bi se stanje v teh državah toliko spremenilo, da bi si evropski parlament lahko pridobil vsaj nekaj tiste oblasti, ki si jo je ob ustanovitvi zastavil kot cilj. Zaenkrat ostaja torej strasbourška skupščina le kraj, kjer se kopičijo kritike in predlogi, ki pa v evropski politiki nimajo pravega odziva.

Čeprav bomo letos komaj drugič izvolili evropski parlament pa je ideja o neposredno voljeni skupščini Zahodne Evrope zelo stara. Porodila se je leta 1950, ko je 9. maja Robert Schuman v imenu francoske vlade predlagal združitev francoske in nemške premogovne - jeklarske proizvodnje v skupno organizacijo, h kateri bi lahko pristopile tudi druge evropske države. Tako je leto dni kasneje, 18. aprila 1951 nastala evropska premogovno - jeklarska skupnost: v Parizu je šest držav (Belgija, Francija, Zahodna Nemčija, Italija, Luksemburg in Nizozemska) podpisalo pogodbo o skupnem upravljanju premogovnih in jeklarskih zalog. Ustanovili so poseben organ administrativnega značaja, ki je imel nalogo, da upravlja to skupnost, istočasno pa so ustanovili tudi »skupščino« z nalogo, da nadzoruje delo vodstva nove skupnosti. Skupščino, ki se je prvkrat sestala 10. septembra 1952 je sestavljalo 78 »predstavnikov ljudstva držav članic«.

Tri leta kasneje, junija 1955 so se predstavniki šestih držav dogovorili, da okrepijo medsebojno sodelovanje. Tako so, po dvoletnih pogajanjih, v Rimu 25. marca 1957 uradno ustanovili evropsko gospodarsko skupnost in evropsko skupnost za atomsko energijo EURATOM. Namen teh skupnih organizacij je bil, da odpravijo pregrade med državami in da z večjo evropsko integracijo pripomorejo k vsestranskemu razvoju držav članic. V tem okviru so se tudi dogovorili, da ustanovijo eno samo skupščino, ki bo nadzorovala delo vseh treh organizacij in tako se je 19. marca 1958 prvkrat sestala 142-članska »evropska parlamentarna skupščina«, ki so jo štiri leta kasneje preimenovali v »evropski parlament«.

Kasneje se je skupnost povečala: leta 1973 so vanjo vstopile Velika Britanija, Irska in Danska, pred dvema letoma pa še Grčija. Leta 1976 so se dogovorili, da bodo evropski parlament volili neposredno volivci držav članic in tako so 10. junija 1979 prvkrat izvolili 410-članski evropski parlament. Kasneje se je tem članom pridružilo še 24 predstavnikov Grčije. Letošnje volitve bodo torej druge.

Osrednji problem, ki se je pojavil že od vsega začetka, so bile pristojnosti, ki naj bi jih imela evropska skupščina. Prvotna zamisel

je namreč bila, da mora imeti parlament samo nadzorstvo nad delovanjem drugih evropskih institucij. Kasneje so to pojmovanje nekoliko spremenili, tako da ima evropski parlament troje pristojnosti:

- pravica do nadzorstva nad delom komisije in sveta;
- pravica do sodelovanja pri zakonodajnem postopku;
- pristojnost na področju proračuna.

Prav kar zadeva pristojnosti na področju proračuna je evropski parlament prvič pokazal zobe. Že leta 1980, ob prvi proračunski razpravi, se poslanci niso zadovoljili s priporočili, ampak so po dolgi razpravi in potem ko komisija EGS (ki ima znotraj skupnosti funkcijo vlade) ni hotela pristati na zahtevane spremembe je parlament zavrnil proračun. S tem je povzročil pravi potres znotraj skupnosti: proračun so ustrezno spremenili, obenem pa se je tudi spremenila vloga parlamenta, ki je dobival iz leta v leto večji ugled. Nekatere pobude parlamenta, kot na primer angažiranost proti lakoti v svetu in odpiranje državam tretjega sveta, so imele velik odmev. Vendar pa je šlo vedno za resolucije, pozive, mnenja, torej dokumente, ki niso obvezovali nikogar.

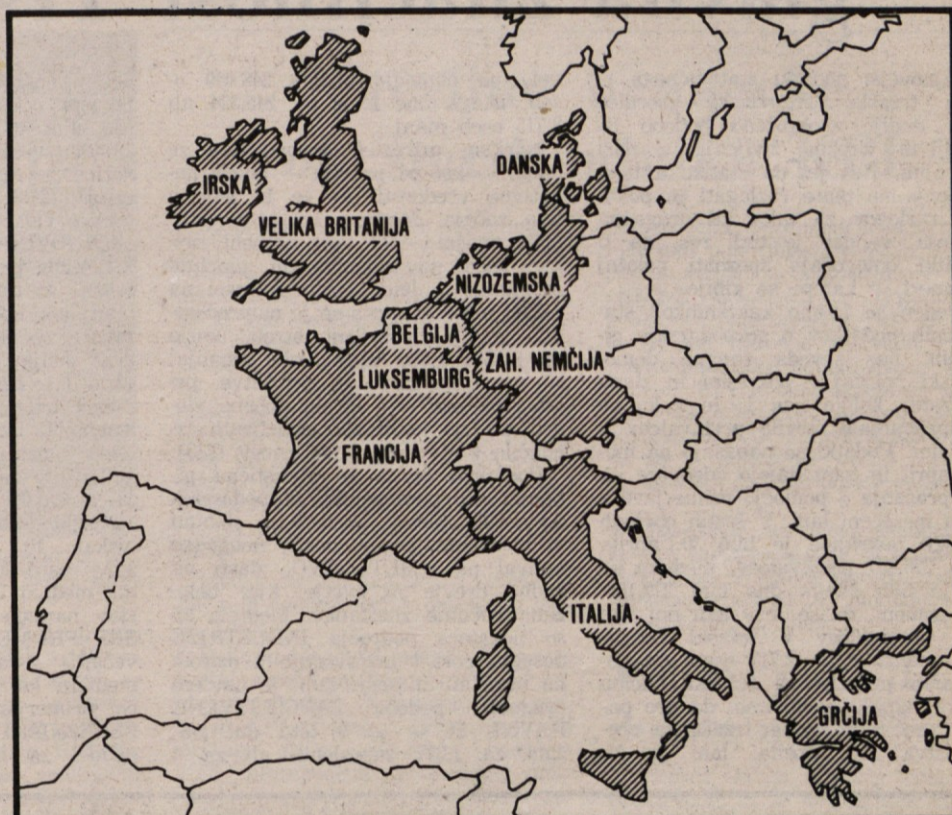
Tudi nadzorstvo, ki ga izvaja parlament, običajno nima neposrednih posledic na delovanje skupnosti. Gre predvsem za vprašanja in za resolucije, v najresnejših primerih pa za »kritike« v obliki resolucije, ki pa jih organi EGS niso dolžni upoštevati ampak jih morajo le vzeti na znanje kot »priporočila«. Isto večja za področje zakonodaje: o vseh določenih EGS, ki so obvezujoča za vse države članice, mora evropski parlament izreči mnenje, vendar to mnenje za komisijo ni obvezujoče.

Že od umestitve evropskega parlamenta v letu 1979 obstaja torej težnja po zagotovitvi tej skupščini večjih pristojnosti. Ta težnja se je počasi utrjevala in uveljavljala. Eden glavnih akterjev te pobude je bil italijanski komunistični poslanec Altiero Spinelli; pobuda se je porodila pri večerji v znani strasbourški restavraciji Le Crocodile in nosi po njej tudi ime. »Krokodilov klub« je bila vsa ta leta oznaka za prizadevanja za povečanje pristojnosti evropskega parlamenta.

Ta prizadevanja so obrodila zelo pomembne sadove, saj je evropski parlament sklenil svoj prvi mandat z odobritvijo načrta o Evropski uniji, ki predstavlja nedvomno novo poglavje v odnosih znotraj evropske gospodarske skupnosti.

Tudi ta dokument je seveda samo predlog, vendar je velika večina glasov, s katero je bil odobren, precejšnje jamstvo, da ga bodo posamezne države ratificirale in s tem priznale evropskemu parlamentu večje pristojnosti. Sicer pa je treba poudariti, da je ta osnutek dovolj stvaren in ne vsebuje utopičnih predlogov, po katerih bi parlament jemal pristojnosti in torej suverenost posameznim državam ki takih predlogov seveda niso pripravljene sprejeti.

Predlog o ustanovitvi Evropske unije je torej nekakšna evropska ustava, ki na osnovi

enakopravnosti in sožitja ureja odnose znotraj deseterice (odprta pa je vsem drugim demokratičnim državam, ki bi hotele pristopiti v unijo). Na osnovi te listine postane torej združena Evropa tvorba, v kateri imajo glavno besedo državljani in ne več posamezne vlade. To pa v bistvu pomeni, da si evropski parlament pridobi večjo moč odločanja na področjih, ki so v skupnem interesu. Sodelovanje in solidarnost sta namreč osnovni načeli, na katerih temelji ta nova evropska listina.

Sicer pa se, po tem predlogu, organi evropske unije ne razlikujejo od sedanjih organov, le da so pristojnosti spremenjene. Organi naj bi bili trije: Evropski parlament, ki ga neposredno na osnovi enotnega volilnega zakona izvolijo vsaki pet let volivci vseh držav članic, svet, ki ga sestavljajo predstavniki vlad držav članic in komisija. Komisiji pripadajo funkcije, ki jih imajo v posameznih državah vlade; komisija torej predlaga zakone, vendar mora te zakone odobriti parlament, ki ima pravico, da jih spremeni, če pač tako smatra za potrebno. Zanimivo je, da je potrebno soglasje med svetom in parlamentom: v kolikor tega soglasja ni, imenujejo poseben odbor, da uskladi stališča; če stališč ni mogoče uskladiti o tistem vprašanju ne morejo sprejeti nobenega zakonskega določila. Skratka, nekakšen dvobornični sistem z razliko, da v tem primeru eno zbornico (evropski parlament) izvolijo državljani, drugo (svet) pa sestavljajo predstavniki desetih vlad. Tako v

parlamentu kot v svetu sprejemajo sklepe z večino glasov, le za obdobje prvih desetih let je ohranjena pravica veta v svetu, pravica, ki sedaj dejansko že obstaja, saj je Thatcherjeva že večkrat preprečila nekatere sklepe, čeprav so se zanje izrekle vse druge države.

Seveda pa listina o Evropski uniji ne določa samo postopka, ampak določa tudi osnovne pravice državljanov na področju jezika, kulture, veroizpovedi, socialnega skrbstva itd. ter področja, ki sodijo v pristojnost evropskih institucij. Gre za gospodarska področja, ki pressegajo državne meje, kot na primer prevozi, energija, znanstvene raziskave itd. Končno listina še dočla skupne nastope v mednarodnem dogajanju, predvsem na gospodarskem področju, kajti vlade posameznih članic verjetno ne bi bile pripravljene prepustiti pomembnejših zunanjepolitičnih tem evropskim institucijam.

To so torej glavne značilnosti listine o Evropski uniji. Gre nedvomno za ambiciozne načrte, ki pa vendar ne bi smeli biti nesprijemljivi za države članice. Seveda, vsekakor bo treba še počakati, kajti govoriti, ob sedanjem vzdušju napetosti, o konkretnih načrtih za evropsko integracijo, bi pomenilo pokopati vse upe, saj odnosi med državami nikakor niso na zadovoljivi ravni. Mnogo pa je tudi odvisno od tega, kako se bo novozvoljeni evropski parlament uveljavil in koliko pravic si bo znal priboriti. Prvi izvoljeni evropski parlament je na tem področju pokazal veliko borbenost; upamo, da jo bo tudi drugi.

V volilnih sistemih odraz velike neenotnosti

Dokaz, kako državni interesi prevladujejo nad potrebo po integraciji so že volitve evropskega parlamenta samega: kljub pozivu skupščine, naj bi v vseh desetih državah poenotili volilni sistem, bomo namreč letos, tako kot leta 1979, volili po desetih različnih sistemih. Navajamo jih kot zanimivost, skupno z osnovnimi podatki o številu volivcev in o številu poslancev za vsako državo.

Belgija

Volitve v nedeljo, 17. junija.
24 poslancev.

Volilni sistem: država je razdeljena na dva volilna okoliša, flamskega in valonskega. Flamcem pripada 13 poslancev, valoncem pa 11 poslancev. Volivci lahko oddajo preferenčni glas ali pa se izrečejo za kandidatno listo.

Volivcev je 6.800.000. Volijo belgijski državljani, ki so dopolnili 21 let in stalno živijo v Belgiji. Volijo lahko tudi državljani drugih držav EGS, ki stalno živijo v Belgiji in ne morejo glasovati v domači državi.

Kandidatne liste lahko predloži 5 poslancev ali najmanj 5.000 volivcev, po 1.000 iz vsake pokrajine.

Danska

Volitve v četrtek, 14. junija.
16 poslancev.

Volilni sistem: eno samo volilno okrožje, proporcionalni sistem. 15 poslancev pripada Danskim, eden pa Groenlandiji. Od 1. januarja 1985, ko bo Groenlandija izstopila iz EGS, bo tudi 16. poslanec pripadel Danskim. Volivci lahko oddajo preferenčni glas ali pa se izrečejo za celo listo.

Volivcev je 3 milijone. Volijo vsi danski državljani, ki so dopolnili 18. leto starosti. Volijo lahko tudi danski državljani v tujini. Kandidatne liste lahko predloži vse stranke, ki so zastopane v državnem parlamentu, ostale stranke pa morajo zbrati podpise najmanj 2 odstotkov vseh volivcev.

Nizozemska

Volitve v četrtek, 14. junija.
25 poslancev.

Volilni sistem: eno samo okrožje, proporcionalni sistem. Ni kvoruma, vendar so za izvolitev potrebni najmanj 4 odstotki glasov. Vsak volivec lahko odda en preferenčni glas ali pa glasuje samo za listo.

Volivcev je 10 milijonov. Volijo lahko vsi nizozemski državljani, ki so dopolnili 18. leto starosti. Volijo tudi nizozemski državljani v drugih državah EGS (s pooblastilom) ter državljani drugih držav EGS, ki živijo na Nizozemskem.

Kandidatno listo z največ 40 kandidatov lahko predloži stranka, ki so že zastopane v državnem ali v evropskem parlamentu. Potrebnih je 25 podpisov. Druge stranke morajo vplačati 18.000 guldnov kavicje, ki jo bodo prejele nazaj samo če izvolijo vsaj enega poslanca.

Velika Britanija

Volitve v četrtek, 14. junija.
81 poslancev.

Volilni sistem: Anglija izvoli 66 poslancev, Škotska 8, Wales 4, Severna Irska pa 3. V Angliji, na Škotskem in v Walesu je v veljavi večinski sistem: v vsakem okrožju je izvoljen kandidat, ki prejme največ glasov. V Severni Irski je v veljavi proporcionalni sistem z »rezervo«, kot v irski republiki. V Angliji, Škotski in v Walesu glasujejo volivci samo za enega kandidata, v Severni Irski najmanj za tri kandidate.

Volivcev je 42 milijonov. Volijo vsi državljani, ki so dopolnili 18. leto starosti. Od državljanov, ki živijo v tujini, lahko volijo samo državni funkcionarji in pripadniki vojaških sil.

Kandidaturo predloži 30 volivcev. Kandidat mora vplačati 600 funtov kavicje, ki jo bo prejel nazaj samo če bo prejel najmanj osmino glasov.

Italija

Volitve v nedeljo, 17. junija.
81 poslancev.

Volilni sistem: država je razdeljena na pet okrožij. Izvoljeni so kandidati, ki v svojem okrožju prejmejo polni kvocient, ki ga določimo tako, da število oddanih glasov delimo s številom razpoložljivih mest v tistem okrožju plus 2. Vsi ostali glasovi pridejo v poštev za dodelitev preostalih mest po proporcionalnem sistemu iz vsedržavnih ostankov. Volivci glasujejo za listo in lahko oddajo tudi preferenčni glas za kandidatne liste. Volivcev je 42 milijonov. Volijo vsi italijanski državljani, ki so dopolnili 18. leto starosti. Izseljenci v državah EGS volijo na konzularnih predstavništvi, izseljenci v drugih državah pa lahko volijo samo če se vrnejo domov.

Kandidatne liste lahko predloži vse stranke, ki so zastopane v parlamentu, ostale pa morajo za predložitev liste zbrati najmanj 30.000 podpisov.

Luksemburg

Volitve v nedeljo, 17. junija.
6 poslancev.

Volilni sistem: eno samo okrožje, proporcionalni sistem. Vsak volivec lahko izbere 6 kandidatov ene same ali tudi različnih list. Volivcev je 213 tisoč. Volijo vsi luksemburški državljani, ki so dopolnili 18. leto starosti.

Volijo tudi luksemburžani, ki živijo v drugih državah EGS.

Kandidatno listo z največ 12 kandidatov lahko predloži vsakdo, ki zbere najmanj 100 podpisov.

Grčija

Volitve v nedeljo, 17. junija.
24 poslancev.

Volilni sistem: eno samo volilno okrožje, proporcionalni sistem, vrstni red kandidatov določijo stranke, preferenčnih glasov ni.

Volivcev je 6.930.000. Volijo lahko vsi grški državljani, ki so dopolnili 20. leto starosti. Grki, ki živijo v tujini, lahko volijo samo, če se vrnejo za volitve v domovino.

Kandidatne liste lahko predloži vsakdo, vendar mora vplačati milijon drahem kavicje, ki jo bo prejel nazaj samo če bo lista prejela najmanj 3 odstotke glasov.

Irska

Volitve v četrtek, 14. junija.
15 poslancev.

Volilni sistem: država je razdeljena na štiri volilna okrožja z vnaprej določenim številom izvoljenih. Vsedržavnih ostankov ni. Na glasovnici so imena kandidatov po abecednem redu. Vsak volivec voli enega kandidata, lahko pa navede tudi »rezervo« kandidate v primeru, da bi prvi ne prejel dovolj glasov za izvolitev ali pa, da bi jih prejel preveč. Volivcev je 2.370.000. Volijo vsi irski državljani, ki so dopolnili 18. leto starosti in državljani drugih držav EGS, ki so stalno naseljeni na Irskem.

Kandidaturo lahko predloži vsak posameznik, vendar mora vplačati tisoč funtov kavicje, ki jo bo prejel nazaj, samo če bo prejel najmanj tretjino »kvoruma« za izvolitev.

Zahodna Nemčija

Volitve v nedeljo, 17. junija.
81 poslancev.

Volilni sistem: eno samo okrožje, oziroma liste po posameznih »landih« vendar s proporcionalnim izračunavanjem izvoljenih za vso državo. Stranke, ki niso prejele najmanj 5 odstotkov glasov, ne prejmejo poslanskih mest. Preferenčnih glasov ni: vrstni red izvoljenih določijo stranke, ki predložijo listo.

Volivcev je 43 milijonov. Volijo vsi zahodnonemški državljani, ki so dopolnili 18. leto starosti.

Kandidatne liste lahko predloži vse stranke ali skupine, ki imajo v bundestagu najmanj 5 poslancev. Stranke ali skupine, ki imajo v skupščini kakega landa 5 poslancev, lahko predložijo kandidatno listo v tistem landu. Sicer je za predstavitev kandidatne liste potrebnih 4.000 podpisov na zvezni ravni, 2.000 podpisov pa na ravni landa. Stranke, ki so dosegle najmanj 0,5 odstotka glasov imajo pravico do prispevka za stroške volilne kampanje.

Francija

Volitve v nedeljo, 17. junija.
81 poslancev.

Volilni sistem: eno samo okrožje, proporcionalni sistem, vrstni red kandidatov določijo stranke, preferenčnih glasov ni.

Volivcev je 35 milijonov. Volijo lahko vsi francoski državljani, ki so dopolnili 18. leto starosti. Francozi v tujini volijo na konzularnih predstavništvi.

Kandidatne liste lahko predloži vsakdo, vendar mora vplačati 100 tisoč frankov kavicje, ki jo bo prejel nazaj samo če bo lista prejela najmanj 5 odstotkov glasov.

Po statističnih podatkih tržaške Trgovinske zbornice

Vztrajen in vse večji demografski padec glavna značilnost Trsta v številkah

Najnovejši podatki statističnega urada tržaške Trgovinske zbornice nam nudijo zaokroženo podobo izmerljivih vidikov življenja v naši pokrajini. Res je, da statistika tega življenja ne more razlagati in pokazati razlogov za taka ali drugačna gibanja, vendar je tudi res, da ti podatki omogočajo spoznati položaj in smeri, v katere se giblje.

Preden se lotimo kakršnihkoli statističnih podatkov o gospodarskih gibanjih, nas seveda zanima demografski položaj v pokrajini in zlasti v Trstu: koliko nas je in kako se je spreminjalo število prebivalcev v letu dni. Podatki se nanašajo na mesec april in nam dajejo odgovore na ta vprašanja s pomočjo primerjave z istim mesecem lani. V šestih občinah tržaške pokrajine je bilo 30. aprila letos 276.457 prebivalcev, medtem ko jih je bilo istega dne lani 279.168, kar pomeni, da se je v letu dni število prebivalcev v tržaški pokrajini zmanjšalo za 2.711 oseb. Če pogledamo podatke za tržaško občino pa kaj kmalu ugotovimo, da gre padec v celoti na račun tržaškega prebivalstva: 30. aprila, lani je ži-

velo na območju občine 248.049 oseb, istega dne letos pa 245.334 ali 2.715 oseb manj.

Naravni prirastek prebivalstva je dolgo — kot po pravilu — beleži negativne vrednosti, ki se iz leta v leto večajo. Medtem ko je lani aprila znašal —219 (kar pomeni razliko med novorojenimi in umrli osebami), je letos aprila narasel na —254: meseca aprila se je namreč rodilo le 100 živorojenih otrok, umrlo pa je 354 oseb. Migracijska gibanja, se pravi odselitve in priselitve, pri teh številkah niso igrala nobene vloge, saj se je število odseljenih izenačilo s številom priseljencev (213).

Poglejmo bežno še statistična gibanja po posameznih gospodarskih področjih. Mesec april je s slabimi vremenskimi pogoji dokaj neugodno vplival na KMETIJSTVO, zlasti na sadno drevje in cvetje, kjer beležimo občutne zaostanke. Medtem ko so nekatera področja INDUSTRIJE dosegla porast proizvodnje z ozirom na prvo štirimesečje lani, je povsem drugačna podoba ZAPOSILITVENE RAVNI, ki se je v letu dni znižala za 1.277 zaposlenih ali za 4

odst. z ozirom na lani april, kar pomeni počasno, a nenehno upadanje. Porast proizvodnje pa gre na račun železarne Terni (5,3 odst.), rafinerije Aquila (24,6 odst.), Italcementi (24,9 odst.) in Tržaške predilnice (70 odst.).

TRGOVINA na drobno je aprila zabeležila padec na področju prodaje tobaka in tobanih izdelkov (2087 kg manj kot aprila lani), soli (5,1 tone manj), občuten je bil padec prodaje rib, školjk in rakov (19 ton manj ali —5,1 odst. če primerjamo prvi dve četrtletji). Prodaja površin in krompirja se je v prvem četrtletju letos z ozirom na isto obdobje lani zmanjšala za 7,5 odst., prodaja sadja pa za 0,4 odst.

Aprila letos je našo pokrajino obiskalo 10,7 odst. italijanskih turistov manj kot v istem mesecu lani, medtem ko je število tujih gostov naraslo za 23,7 odst. POMORSKI PROMET beleži 4,8 odst. povečanje z ozirom na lani april, medtem ko je upadel za 1,2 odst., če primerjamo prvi dve četrtletji. ŽELEZNIŠKI TOVORNI PROMET je upadel za 14,7 odst. z ozirom na

lanski april, medtem ko je v četrtletnem obdobju zabeležil 7,5 odst. povišje z ozirom na isto obdobje lani.

Izmed podatkov o gibanju bančnih in kreditnih dejavnosti, naj izdvojimo le tistega, ki se nanaša na poštno hranilne vloge posameznikov in ki so se v letu dni znižale za 717 milijonov lir (od 9 milijard 672 milijonov aprila lani na 8 milijard 955 milijonov aprila letos).

30. aprila letos je bilo v tržaški pokrajini zaposlenih 36.521 oseb, kar je 1,9 odst. manj kot istega dne lani, medtem ko so se seznami brezposelnih v istem obdobju povečali za 5 odst. ali za 314 oseb. S tem v zvezi naj omenimo še podatek, da je bilo aprila letos razglašanih sedem stečajev, medtem ko jih je bilo v prvem četrtletju 22.

Pa še zadnji pokazatelj, ki zadeva življenjske stroške: indeks cen blaga za široko porabo je za družine delavcev in uradnikov tržaške občine aprila letos znašal 177,9, kar pomeni 1,3 odst. več kot mesec prej in kar 12,2 odst. več z ozirom na lanski april.

Center za raziskave se bo širil

Center za raziskave pri Padričah bo podvojil svojo prostorsko kapaciteto. Tako je sklenil na zadnji seji upravni svet, ki je sprejel načrt za izgradnjo novih, 32 tisoč kubičnih metrov obsegajočih poslopj, kjer naj bil se vselila vsaj polovica laboratorijev, uradov in pilotskih naprav centra Unido. Uresničitev tega načrta mora vsekakor odobriti notranje ministrstvo, ki je lastnik kompenzacija, oz. bivšega begunskega naselja, pogojuje pa jo tudi finančno kritje s strani Investicijskega fonda za zaposlovanje (FIO). Kaže pa, da pri tem ne bi smelo biti večjih zaprek.

Povečanje prostorov na območju raziskovalnega centra je nujno, dodaja v komunikaciji uprava Centra, ker je okrog sto raziskovalcev, ki sedaj dela v okviru raznih študijskih načrtov, že na tesnem, ob odprtju centra Unido pa je predviden prihod 150 znanstvenih raziskovalcev, ki naj bi za svoje delo potrebovali 5 tisoč kvadratnih metrov prostora. Raziskovalni center se torej širi in kot lahko sklepamo tudi iz zadnjega odstavka omenjenega tiskovnega komunikeja, bo v bodoče verjetno v treh ali petih letih — ponovno govor o razlstitvah zemljišč med bivšim begunskim naseljem in Bani.

Lepo vreme pripomoglo k uspehu številnih domačih šager in praznikov na Tržaškem

Vreme je bilo našim društvom v soboto in nedeljo res naklonjeno. Vse šagre, vsi domači prazniki, vse prireditve so bile dobro obiskane, povsod je potekal program po načrtu, povsod so bili organizatorji, sicer trudni, a res zadovoljni.

Začnimo kar s pohodom po Barkovljah, ki ga je organiziralo domače kulturno društvo pod geslom »Spoznavajmo svoje bližnje okolje«. Kakih 50 udeležencev, v glavnem mladih, se je odpravilo nekaj po o smih jutraj izpred sedeža društva po stezah, klancih in vseh tistih skritih kotičkih, ki so za Barkovlje tako značilni, katerih imena in pomen pa tonejo na žalost v pozabo. Na poti so se udeleženci ustavili pri »Pendlovihi«, kjer je bil doma Milan Pertot, po katerem nosi domači zbor sedaj ime, obiskali so tudi enega najstarejših Barkovljanov, 96-letnega Mičeta od »žamančaa«, za kosilo so se ustavili na Civolinih, travniku pod Opčinami, kjer so se okrepčali in malo pobrcali tudi z žogo. Vsega si niso mogli ogledati, ker je bil iz-

let res dolg a zanimiv, tako so se odločili, da bodo izlet ponovili, prihodnjič seveda v drugo smer Barkovelj. Zvečer so pridne kuharice skuhale v društvu paštašuto, nato je sledila prosta zabava.

Na Kolonkovcu je prireditev »Ali spoznaš svoje vino« pritegnila toliko vinogradnikov, da so morali udeleženci pokusiti kar 27 vzorcev bele in 14 vzorcev črnega vina. 12 udeležencev je spoznalo svoje belo, 8 pa črno vino. Vsi udeleženci so prejeli od društva etuije za ključke in pa lepo diplomu. Nato so vinogradniki izbrali še najboljša vina, pri katerih je prvo nagrado za črno prejel Paolo Bonaza, prvo za belo pa Bruno Bertocchi. Nekaj priložnostnih besed je imel tudi podpredsednik Kmečke zveze Alojz Debelis, ki je poudaril tudi strokovni pomen takih tekmovanj, nato pa seveda ni manjkalo zabave in petja do poznih nočnih ur.

Lepo je uspel že tradicionalni praznik na Krmenki, ki ga je organiziralo društvo »Fran Venturini«, pomagali pa so stari in mladi, da je vse steklo v redu in v zadovoljstvo vseh. S programom, ki je bil izredno bogat, so bili vsi zelo zadovoljni, tako z nastopom obeh zborov KD »Tabor« z Opčin, Pihalnega orkestra

Breg in učencev osnovnih šol M. Samsa in I. Trinko, predvsem pa z nastopom kulturne skupine iz Ljubljane, ki je nastopila z igro »Vaška krčma« ter s svojo folklorno skupino.

Dve lepi prireditvi sta potekali v Nabrežini in v Trnovci. V Nabrežini je bil to tradicionalni praznik ŠD »Sokol«, nastopila pa je med drugim tudi folklorna skupina Emona iz Ljubljane, imeli pa so še prijateljsko tekmo Jadran - Sokol; seveda ni manjkalo plesa in zabave.

V Trnovci so imeli kar več prireditev; otroški slikarski ex tempore, pa tekmovanje v briškoli, nastop harmonikarjev s Proseka - Kontovela in še posebno zanimivo tekmovanje v skrlah.

V številnih krajih so s plesom in zabavo nadaljevali še sinoči, saj je dače in pijače ni manjkalo, pa tudi ansamblov ne, ki so poskrbeli za dobro razpoloženje vseh.

VOLILNI SHODI SSK

Ponterosso 11.00; Trg Borza 11.30; Stara mitnica 12.00; Trg Oberdan 12.30. Govorijo Štoka, Lokar, Harej. Popoldne: Štramar 19.30; Mačkolje 20.00; Prebened 20.30; Dolina 21.00. Govorijo Slokar, Krapež, Slama, Tul.

Zelo pozitiven obračun dela Društva Slovencev miljske občine

Društvo Slovencev miljske občine je s svojim sobotnim že tradicionalnim praznikom, ki je bil v Slovenskem centru v Miljah nekako zaobjelo vse slovenske dejavnosti in komponente v tej občini v tej sezoni ni je pa še s tem še dokončno zaključilo.

Tako nam je povedal v razgovoru predsednik društva Kiljan Ferluga, ki smo ga obiskali kar na njegovem domu.

»Že 15. t.m. bo imela Glasbena

matica v naši stolnici koncert. Pri organiziranju tega koncerta, je naše društvo nekako posrednik med GM in našo občinsko upravo in seveda tudi cerkvenimi oblastmi.

20. t.m. pa bo v našem centru zaključni nastop gojencev miljske podružnice Glasbene šole GM. Nastopili bodo naši gojenci na klavirju, kitari in s harmoniko.

Potem imamo v pripravi še drugo pomembno prireditev, za katero se tudi že pogovarjamo z občinsko upravo. Menimo namreč, da nas italijanski del prebivalstva Milj še premalo pozna, premalo ve o naši stvarnosti, o naši zgodovini, o tem, kje vse živimo in kaj pravzaprav smo. Tu smo si zamislili vrsto predavanj, morda tudi kakšno okroglo mizo, na kateri bi predvsem sodeloval Slovenski raziskovalni inštitut, ker ima pač največ podatkov, udeleženo pa bi bilo tudi naše društvo.

Poletne veselice in šagre pri vas niso v navadi. Boste torej malo počivali?

»Ne, 23. t.m. bomo v našem centru podelili vsem aktivistom osvobodilnega gibanja iz miljske občine spominske značke OF. To prireditev bomo povežali tudi s kulturnim programom.

Potem bo v avgustu domača šagra v Korošcih. Mi sicer nismo organizatorji tega praznika, bomo pa na njem sodelovali.

Kaj pa sobotna prireditev, je dobro uspeša?

»Zelo smo zadovoljni, predvsem, ker je bilo veliko ljudi, ker so nastopili naši najmlajši, pa otroci celodnevne osnovne šole, kot gostje pa še šolarji in oktet iz Škofij. Naj povem, da smo na tej prireditvi podelili šolarjem bralne značke, potem smo nagradili udeležence natečaja »Spoznavajmo svoj kraj in svojo preteklost« in še smo nagradili zmagovalce šahovskega turnirja, ki ga je pripravila naša šahovska sekcija. Seveda je nastopil tudi naš pevski zbor »Jadrane«, ki se sicer številčno ni močno okrepil, je pa že zelo izboljšal svojo kvaliteto.

Dovolite mi, da se ob koncu zahvalim vsem članom društva, ki so bili pridni skozi vse leto in ki so tudi pomagali, da je naša veselica tako dobro uspela.

N. L.

V četrtek stavka uslužbencev javnih uprav

Deželna tajništva CGIL - CISL - UIL za javne uprave so napovedala za četrtek, 14. junija štiriurno stavko vseh zaposlenih v javnih upravah, ki hočejo na tak način protestirati zaradi zavlačevanja pristojnih nadzornih organov in deželne uprave pri izvajanju delovne pogodbe, podpisane pred tremi meseci. Sindikalna tajništva so odposlala deželnemu odborniku za javne uprave, predsedniku deželnega odbora in deželnim sekcijam Anci - Upi ter Uncem brzojavko, s katero obveščajo o stavki in zahtevajo takojšnje ukrepe. Za danes so sindikalne organizacije napovedale tudi enotno tiskovno konferenco.

V Trstu seminar za mlade raziskovalce

Včeraj sta rektor tržaške univerze Paolo Fusaroli in predsednica Italijanske družbe za biofiziko in molekularno biologijo Cecilia Saccone podpisala konvencijo, na osnovi katere bo Trst postal sedež stalnega mednarodnega seminarja za izpopolnjevanje mladih raziskovalcev. Del razpoložljivih mest bo rezerviran za raziskovalce iz dežel A'lpe - Jadran, seminar pa bo potekal po dva poletna tedna na leto. Brezplačno ga bo obiskovalo kakih štirideset mladih raziskovalcev hkrati.

Predlagane visoke kazni za obtožence v maxi-procesu o razpečevanju kokaina

Včerašnja obravnava proti 24 osebam, ki so obtožene posesti in razpečevanja kokaina, nekatere pa tudi združevanja v kriminalne namene, je bila v prvi vrsti posvečena posegu javnega tožilca Staffe, ki je osebo vodil preiskavo o razpečevalski mreži. Staffa je včeraj večji del svojega izvajanja osredotočil na vloge, ki jo je imela skupina Francesco Trocchia, Renato Affinito, Bruno Di Pietro in Giuseppe Ditto ter dokazoval, da so štirje glavni obtoženci načrtno sestavili kriminalno mrežo za razpečevanja kokaina v Trstu. Trocchia je svojčas imel prisilno bivališče v Trstu, ker je že bil vpleten v druge preiskave, Ditto in Affinito pa sta

pristopila k protizakoniti dejavnosti, ker sta ob jugoslovanskih gospodarskih ukrepih, ki so zadali močan udarec trgovini z jeansi, zašla v hudo finančno krizo. V Genovi, od koder je prihajal kokain, pa je vodil posle Di Pietro. Za Trocchio je Staffa predlagal 12 let zapore in 20 milijonov lir globe, za preostale tri pa po 11 let zapore in 15 milijonov lir globe. Za vse je predlagal tudi odvzem voziškega dovoljenja. Za preostale obtožence, med katerimi so tudi nekateri, ki so že bili vpleteni v škandal koka - veselice v Ul. Buonarroti, pa se predlagana kazen suka med enim letom do nekaj let. Proces se bo predvidoma zaključil jutri.

Na dolinskih glasbenih večerih nastopil tržaški »Gruppo Incontro«

V nadaljevanju Junjskih glasbenih in likovnih večerov v Dolini je v nedeljo zvečer nastopila v cerkvi pri Sv. Martinu vokalno - instrumentalna skupina Gruppo Incontro iz Trsta, ki jo vodi Maria Semeraro Susovsky.

O samem koncertu bomo napisali nekaj več v prihodnjih dneh, sicer pa lahko rečemo, da je to odlična vokalno - instrumentalna skupina, ki je navdušila dolinsko občinstvo. V pozdrav gostom je ugodoma zapel moški zbor Valentin Vodnik, ki ga vodi Ignacij Ota, predsednik društva Vojteh Lavriha pa je v dobrodošlici med drugim povedal še to: »Medtem ko vlada v svetu in tudi v naši neposredni bližini napeto vzdušje, ki ogroža mir in sožitje, postaja vrednost takšnih kulturnih manifestacij kot je naša mnogo večja in dragocenejša. Pesem druži narode in zbližuje kulture in v takšnem duhu so zasnovani Junjski glasbeni večeri, na katerih bodo letos nastopili Slovenci, Srbi, Italijani, Francozi, medtem ko so Madžari že nastopili.«

Goste drugega koncerta v okviru Junjskih glasbenih in likovnih večerov je v italijanščini pozdravila Lorella Grison. (ris)

Tajnik KPI je bil zelo priljubljen med demokratičnimi Italijani in Slovenci

Tudi Trst žaluje za Enricom Berlinguerjem

Berlinguerjeva smrt je boleče odjeknila tudi v našem mestu in v okolici. Vsedržavni sekretar KPI, ki je od leta 1946 večkrat obiskal Trst, je bil priljubljen in cenjen tudi izven partijskih krogov kot pošten politik in kot globok poznavalec tukajšnje zapletene družbene in gospodarske problematike, kar predstavlja redkost za italijanske politike.

Seveda je smrt prestižnega voditelja najbolj prizadela komuniste, ki so kot vsi demokrati od četrta ponoči dalje z veliko zaskrbljenostjo sledili zdravstvenemu stanju sardinjskega politika. Žalostna vest, na katero so bili sodeči po zadnjih zdravniških poročilih že vsi pripravljeni, je odjeknila nekaj minut pred uradnim sporočilom partijskega vodstva na sedežu Časnikarskega krožka, kjer je bila v teku tiskovna konferenca KPI o evropskih volitvah. Srečanje z novinarji so seveda takoj prekinili.

Od takrat do poznih večernih ur je bila tržaška federacija cilj vseh vrst ljudi, od politikov in krajevnih upraviteljev do navadnih meščanov, ki so hoteli s podpisom v žalni knjigi izpričati svojo žalost in svojo zaprepačenost nad Berlinguerjevo smrtjo. Hkrati s tem pa je stekel organizacijski aparat, v katerem so se poleg funkcionarjev angažirali člani ZKMI in sekcijski tajniki in aktivisti. Že sinoči so bili tako po mestnih ulicah lepaki v italijansčini in v slovenščini, ki naznanjajo tajnikovo smrt z uradnim sporočilom partijske državne direktije. Podobne lepake je izdalo tudi vsedržavno vodstvo ZKMI, ki je v tem trenutku postavilo v ospredje lik Berlinguerja kot neomajnega borca za mir in za boljše bodočnost. Jutrišnje pogrebne svečanosti v Rimu se bo udeležila tudi mno-

Spomin Enrica Berlinguerja je včeraj popoldne počastila tudi delegacija Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki jo je vodil predsednik Boris Race

žična delegacija tržaških komunistov, ki bodo odpotovali v prestolnico s posebnimi avtobusi in skoraj gotovo tudi s posebnim vlakom. Informacije v zvezi s tem dobijo zainteresirani na partijskih sekcijah oziroma na sedežu federacije v jutranjih urah. Podpise v žalno knjigo bodo zbirali tudi danes od 9. ure dalje na federaciji (Ul. Madonnina 19) in po vseh mestnih in okoliških sekcijah, ki bodo danes odprte ves dan. V ta namen so se sinoči v mestu in po vaseh že sestali partijski aktivisti in simpatizerji, da pripravijo današnjo izredno prodajo dnevnika Unità in lokalnih glasil Delo in Lavoratore.

Kot smo že omenili, so včeraj popoldne počastili Berlinguerjev spomin na tržaški federaciji predvsem na-

vadni ljudje. Prišlo je dosti mladine, v poznih popoldanskih urah pa so začeli prihajati delavci, ki jih je tragična vest presenčila na delovnem mestu. Med prvimi je podpisal žalno knjigo tržaški župan Richetti, sožalje pa so krajevnim voditeljem KPI izrekli tudi predsednik tržaške pokrajine, župani okoliških občin, predstavniki strank in številnih drugih javnih ustanov. Sožalnih brzojavk niti ne omenjamo, kot tudi ne omenjamo številnih telefonskih pozivov, ki so dobesedno ohromili telefonsko centralo tukajšnje federacije.

V znak žalovanja je župan Richetti odložil na četrtek današnjo občinsko sejo. Tega pa ni storil predsednik pokrajine Marchio, tako da se je sinočnja seja na pokrajini redno odvijala, čeprav je KPI baje prosila za odložitve.

SSk odpovedala volilna shoda

Slovenska skupnost je imela sinoči ob 19. uri na Trgu Goldoni otvoritveni volilni zhod, na katerem sta govorila glavni kandidat v severovzhodnem okrožju na skupni listi manjšin prof. Andrej Bratuž in deželni svetovalec dr. Drago Štoka.

Ostalima dvema napovedanima shodoma pri Sv. Jakobu in pri Sv. Ivanu se je SSK odpovedala zaradi solidarnosti ob smrti vsedržavnega tajnika KPI Berlinguerja.

Številne brzojavke ob smrti tajnika KPI

Ob prerani smrti Enrica Berlinguerja je federacija KPI prejela včeraj številne sožalne brzojavke. Predsednik deželne vlade Comelli je tako v telegramu deželnemu tajniku Rossetiju poudaril, da pomeni smrt državnega sekretarja KPI veliko izgubo za italijansko demokracijo. Isto misel je izpričal tudi tržaški župan Richetti, ki je podčrtal, da je Berlinguer predstavljal odraz tistega komunizma, ki išče nove odnose z lastno zgodovino, z drugimi političnimi silami in tudi na mednarodnem prizorišču.

Izjavo ob Berlinguerjevi smrti je dal tudi podpredsednik deželnega sveta Tonel.

Dolinski občinski odbor, ki se je sestal sinoči na izredni seji, je naslovil prizadetj Berlinguerjevi družini in KPI naslednjo brzojavko: »Ob prerani smrti uglednega voditelja KPI, protagonista družbenega delovanja in zagovornika interesov mednarodnega delavskega gibanja, človeka in prijatelja, kateremu je naša občina podelila Odličje prijateljstva, izrekamo družini in partiji iskreno sožalje«. Dolinski odbor je tudi sklenil, da se bo uradna delegacija občine Dolina udeležila Berlinguerjevega pogreba in da bodo danes na županstvu in pred osrednjim spomenikom padlim razobesili zastavo na pol droga.

Tudi pokrajinsko vodstvo CGIL je v imenu vseh članov te sindikalne organizacije izdalo tiskovno sporočilo, ki govori o preminulem tajniku KPI kot o zavzetem zagovorniku delavskega gibanja in pravic manjšin premožnih slojev. V znak žalovanja bodo danes po nekaterih tržaških tovarnah delavci za deset minut prekinili delo. V Arzenalu se bodo spomnili Berlinguerja med 15 in 15.10, v šti-vanski papirnici pa med 15.30 in med 15.40. V teku so tudi priprave za množično udeležbo delavcev in upokojencev na jutrišnjem pogrebu v Rimu.

Sožalno brzojavko vodstvu KPI je naslovila tudi miljska občinska uprava, ki bo danes izobesila žalne zastave. Brzojavke so poslali tudi prefekt Marrosu, CISL in Proletarska

demokracija. Berlinguerja so se spomnili tudi pokrajinska vodstva VZPI - ANPI, združenja deportirancev v nacističnih taboriščih in organizacija političnih preganjencev, ki so izdala skupno tiskovno sporočilo.

Koordinacijski odbor Zveze žensk Italije - UDI iz naše dežele pa je naslovil vsedržavnemu vodstvu KPI brzojavko, v kateri med drugim piše, da se je Berlinguer vedno zavzemal za stvarno enakopravnost žensk.

● Zasedanje na temo »Sindikat in ženska zaposlenost«, ki bi moralo začeti danes v hotelu Europa pod Nabrezino, je prireditelj, sindikat CGIL, preložil na 22. junij.

Volilna potrdila dobite na Občini

Tržaška občina obvešča volilne upravičence, ki še niso prejeli volilnega potrdila, da gre lahko do 17. junija dvignje v uradu za demografsko službo v prvem nadstropju občinske palače (vhod iz Prehoda Costanzi) 2, vsak dan od 8.30 do 19. ure. Potrdila bodo na voljo tudi na dan volitev po urniku volilnih se-dežev.

Lestvice za suplence na osnovnih šolah

Šolsko skrbništvo sporoča, da bodo danes objavljenečasne pokrajinske lestvice za dodeljevanje sup-lenc v osnovnih šolah. Veljajo za šolski leti 1984 - 85 in 1985 - 86. Kdor misli vložiti priziv, mora to storiti v roku petih dni. Lestvice za slovenske šole si je moč ogledati tudi pri didaktičnem ravnanstvu za Sv. Jakob.

† Nenadoma nas je zapustila naša draga

Paola Bunc por. Blasina

Pogreb bo danes, 12. t.m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnice v cerkev na Proseku.

Žalostno vest sporočajo mož Vincenzo, hči Vojka in zet Giorgio Zangrando, ljubljena Tiziana, sestre in drugo sorodstvo.

Trst, 12. junija 1984

(Pogrebno podjetje Zimolo)

† Dne 11. junija nas je zapustil dragi stric

dr. Alojz Antonac

Pogreb bo jutri, 13. t.m., ob 13.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočata: nečakinji Gina in Karla.

Trst, 12. junija 1984

Sporočamo, da bo pogreb našega draga

dr. JOŽETA SERAŽINA

jutri, 13. t.m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnice v cerkev v Bazovico. SVOJCI

Ob smrti očeta dr. Jožeta Seražina izreka svojemu članu Antku iskreno sožalje

Foto Trst 80.

Kolegu ANTKU SERAŽINU in svojem izražamo globoko sožalje ob težki izgubi draga očeta

direkcija in kolektiv Tržaške kreditne banke

Tiho je odšel

dr. JOŽE SERAŽIN

bivši ravnatelj Državnega trgovskega tehničnega zavoda »Žiga Zois« v Trstu. Ob težki izgubi izrekamo družini občuteno sožalje

zavod »Žiga Zois«.

Srečanje o položaju obrtništva na Tržaškem

»Problemi in predlogi za obrtništvo v Trstu« je bil naslov sinočnjega javnega srečanja, ki ga je na sedežu tržaške Trgovinske zbornice priredilo Vsedržavno obrtniško združenje CNA.

Uvodno poročilo je imel pokrajinski tajnik združenja Roberto Cosolini, ki je probleme obrti uokviril v širšo gospodarsko problematiko in navedel temeljne pogoje za njegovo oživitve in razvoj na Tržaškem. O problemu nelegalnega obrtništva in črne delovne sile je govorila Isabella Sardella, odgovorna pri pokrajinskem CNA, medtem ko je deželni tajnik združenja Pascolat podrobno razčlenil vprašanje vajeništva in poudaril nujnost reforme tega področja, ki ga še vedno ureja zakon iz davnega leta 1955.

O vključevanju obrti v turistično prihodnost Trsta je govoril predsednik Ustanove za turizem Barison, medtem ko je podžupan Trauner orisal pristojnosti in pobude občinske uprave na tem področju. Srečanje je pozdravila in posegla v razpravo tudi senatorka Jelka Gerbec, poleg številnih specifičnih posegov, pa je v imenu SDGZ podal poročilo njegov direktor Vojko Kocjančič. Več bomo o tem poročali jutri.

Karabinjerji odkrili skrito igralnico

Kaže, da so nedovoljene igre v Trstu zelo priljubljene športi. Včeraj so namreč v popoldanskih urah prijavili sodišču trinajst oseb in odgovornega nekega tržaškega krožka zaradi sodelovanja v hazardni igri. Preiskavo vodi sodnik dr. Piervalerio Reinotti. Skrito igralnico so odkrili karabinjerji v nekem svojem pregledu. V igralnici je bilo tudi nekaj oseb, ki je skušalo ob prihodno možnost skriti denar, karte, čke in ostalo, kar bi jih lahko izdalo za »igralce«. Karabinjerji so vse zaplenili, med drugim pa so tudi dobili dva milijona in pol v gotovini in nekaj uporabljenih čekov.

Predavanje škofa Lorenza Bellomija v Kulturnem domu

Iskren tolmač sožitja in ljubezni

Drugi vatikanski koncil je v bistvu dojel globoko željo po miru in proti vsakršni diskriminaciji, proti vsem terorizmom in opresijam, pa čeprav je opozoril tudi na nekatere napredke v tem smislu. Dejstvo, da je vse to označil s kategorijo »znamene čas«, kaže v kakšno smer teži v sedanji dobi zavest cerkvenega občestva. V te besede je tržaški škof Lorenzo Bellomi strnil smisel svojega predavanja »Sožitje v luči II. vatikanskega koncila«, ki ga je imel včeraj zvečer na povabilo NŠK v mali dvorani Kulturnega doma.

Prisotnost tržaškega škofa je privabila v dvorano veliko ljudi, med katerimi so bili tudi nekateri vidni predstavniki tržaškega političnega, kulturnega in duhovnega življenja. Škof Bellomi je opozoril na osnovna izhodišča koncila pri obravnavanju problema sožitja in pri tem tolmačil cerkev in občestvo vernikov kot nekaj, kar je in mora biti prisotno v človeški družbi, kar na to družbo vpliva in se od te družbe uči in s svojim delom prispeva k humanizaciji družbe same.

Potem ko je v skopih obrisih orisal to, kar je sam imenoval kot »strašiški načrt«, je prešel k opisu konkretnih ukrepov, ki naglašajo med drugim, da sožitje terja odpravo nenakosti, nezaupanja, vojaških pose-

gov, zahteva spoštovanje različnosti in odpravo nacionalističnih egoizmov. Ob tem je tudi opozoril na nevarno teoretiziranje nove desnice, ki se pojavlja zlasti v Franciji. Vendar tudi pri nas so nekateri zaskrbljujoči pojavi kot kažejo kljukasti križi na spomenikih padlim. »To ni samo odraz nerazumljive oskrumbe in nespoštovanja do mrtvih — je naglasil škof Bellomi — pač pa tudi odraz nekih srhljivih prikazni preteklosti, ki smo menili, da je že pokopana.«

Vespist ranjen pri Trnovci

V nedeljo zvečer se je okoli 23. ure zgodila prometna nesreča pri Trnovci, v kateri je bil ranjen vespist. Prav takrat se je v neposredni bližini odvijala šagra, ki jo je pripravila domača vaška mladina.

19-letni vojak Giovanni Rebula iz Sessljana je s svojo vespo prehitel počasnejši avtomobil, ko sta nepričakovano z nasprotni strani prihitela avtomobila ford escort in renault, ki sta vespista zbila na tla. Na nevrokirškem oddelku bolnice na Katinari se bo moral zdraviti 30 dni, saj si je pretresel možgane in se ranil na glavi.

Treba je reagirati skupno po smer-nicah, ki jih je nakazal koncil, je poudaril tržaški škof in zaključil svoje predavanje z občutenim pozivom k miru in sožitju.

Po uvodni besedi se je razvila živahna razprava, v katero so posegli številni prisotni. (vt)

Punčka padla z balkona

Včeraj popoldne se je med igranjem s svojo punčko na balkonu svojega stanovanja v prvem nadstropju stavbe v Ul. del Poste 1, 5-letna Dayle Una Polanski neprevidno naslonila na ograjo. Ta je pod pritiskom popustila in deklica je zgrmela nekaj metrov nižje na ulico. Zadobila je udarce po trebuhu in se bo morala v bolnišnici na Katinari zdraviti kakih 10 dni.

● V četrtek, 14. junija, ob 19. uri se bo na sedežu v Ul. Cologna 30 sestal rajonski svet za Kolonjo in Škorkljo.

Nedeljska fotokronika z vaših praznikov

Niša fotografira Mario Magajna in Davorin Križmančič sta v nedeljo s fotokamero prebrala večji del prireditve v vaših praznikov, o katerih sicer poročamo na 4. strani. Od zgoraj navzdol vidimo slike, ki sta jih posnela na prireditvi KD Rovte Kolonkovec pod naslovom »Ali poznaš svoje vino«, na šagri na Krmenki (na sliki nastop skupine »Dekorativna« iz Ljubljane), na vaškem prazniku v Trnovci (na sliki harmonikarji Glasbene matice s Proseka - Kontovela) in na tradicionalnem prazniku Sokola v Nabrežini (na sliki ljubljanska folklorna skupina Emona).

menjalnica

11. 6. 84	
Ameriški dolar	1.660.—
Kanadski dolar	1.270.—
Švicarski frank	741.50
Danska krona	167.—
Norveška krona	214.—
Švedska krona	206.50
Holandski florint	548.50
Francoski frank	200.—
Belgijski frank	27.50
Funt sterling	2.315.—
Irski šterling	1.880.—
Nemška marka	619.—
Avstrijski šiling	87.50
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.450.—
Grška dragma	15.—
Debeli dinar	11.—
Drobni dinar	11.50

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA FILIZZI 10 - 61-446

čestitke

Danes praznuje 20. rojstni dan **MAR-KO KOJANEC** iz Sestljane. Nona, teta Neva, stric Sabino in Aleks mu želijo mnogo sreče in zadovoljstva.

Sorodniki čestitajo za rojstni dan **NA-DJI PANGOS** iz Nabrežine in ji želijo mnogo sreče in zdravja.

Danes praznuje v Križu nona **LIDIJA** rojstni dan. Koš poljubčev ji z Opčin pošilja Borut.

Družino Tanje in Frankota Starca je osrečilo rojstvo male
KATJE
Katji in družini vošči vse naj-boljše
predsedstvo SDGZ

razna obvestila

50-letniki občine Dolina so vabljeni na sestanek, ki bo v četrtek, 14. t.m., ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

gledališča

VERDI
Spomladanska simfonična sezona 1984
— V petek, 15. t.m., ob 20.30 (red A) petnajsti koncert.

CANKARJEV DOM - Ljubljana
Velika dvorana
V četrtek, 14. t.m., ob 20. uri: Requiem (G. Verdi).

Mala dvorana
Jutri, 13. junija, ob 10. in 12. uri: Gledališki kulturni dan za srednj. mladino.

Okrogla dvorana
V petek, 15. t.m., ob 24. uri: Lol Coxhill — 25. mednarodni festival Jazza, Ljubljana 84.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Jutri, 13. junija, ob 20. uri: M. Ogri-zović »Hasanoginica«. Gostovanje Narodnega pozorišča iz Tuzle. Predstava za red premiera in izven v gledališki dvorani v Solkanu.

kino

Ariston 17.00—22.00 »Tradimenti«. Režija David Jones. Igra Ben Kingley.

Eden 17.30 — 22.15 »Nel profondo del delirio«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 18.00 — 22.15 »La donna che visse due volte«.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.15 »Bocche vogliose«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 16.30—22.00 »Le sexy infermiere del 407. battaglione«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 15.30, 17.40, 19.55, 22.10 »Tenebre«. Režija Dario Argento.

Grattacielo 17.00 — 22.15 »Una adorabile infedele«.

Mignon 17.00—22.15 »Miele di donna«. C. Spaak. C. Goldsmith.

Capitol 17.00 — 22.00 »Silkwood«.

Aurora 17.00 — 22.00 »Professione giustiziere«.

Moderno 16.00 »Mary Poppins«.

Vittorio Veneto 16.30—22.00 »Far lowe, le porno adolescenti«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Radio 15.30 — 21.30 »Merilyn l'insaziabile«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 17.00—22.00 »Led Zeppelin: The song remains the same«.

Alcione 16.00—22.00 »Ormai non c'è più scampo«. P. Newman, W. Holden.

razstave

V **TK Galeriji**, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja Desiderij Švara svoja novejša dela.

V **Gregorčičevi dvorani**, Ul. sv. Frančiška 20, v prireditvi Foto krožka Trst 80 razstavlja fotografije Duilio na temo: Vzdušje in gesla na Travniku.

V **občinski galeriji** — Palača Costanzi — je odprta razstava tržaškega slikarja Giovannija Zangranda do 30. junija z naslednjim urnikom: ob delavnikih od 10. do 13. in od 17. do 20. ure, ob nedeljah ali praznikih od 10. do 13. ure.

V **galeriji Babna hiša v Ricmanjih** je do 16. junija odprta razstava Azada Karima in Hamida Tahirija. Urnik: torek, četrtek, sobota od 20.30 do 22. ure,

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Junjski glasbeni in likovni večeri 1984 — **KD V. Vodnik - Dolina**. Galerija Torkla: jutri, 13. junija, ob 20.30 otvoritev razstave Bogomile Doljak. Nastopa moški zbor V. Vodnik.

Cerkev sv. Martina. Petek, 15. t.m., ob 20.30 koncert dua Slama - Pahor s sodelovanjem Irene Pahor.

Nastopi šole Glasbene matice: danes, 12. junija, ob 20.30 v Babni hiši v Ricmanjih.

Šola Glasbene matice - Trst priredi v ponedeljek, 18. t.m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4. **OSREDNJO AKADEMIJO** z nastopom gojencev vseh oddelkov šole Glasbene matice in harmonikarskega ansambla Synthesis 4. Vabljeni!

KD Vesna vabi v petek, 15. t.m., ob 20.30 v Dom A. Sirk v Križu na **JUNIJSKO SERENADO**. Koncert, ki bo na odprtem, izvaja Obalni oktet iz Izole. Pred tem bodo odprli razstavo slik Vilme Padovan in Liane Drašček, ki ju bo predstavil Franko Vecchiet.

Godbeno društvo Nabrežina prireja 16. in 17. junija **SAGRO** na travniku Sokola v Nabrežini. Oba dneva bo igrala domača nabrežinska godba, zvečer ples, v nedeljo pa bo tudi koncert godbe Filharmonica iz Turriaca. Delovali bodo dobro založeni kioski s jedajo in domačo kapljico.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu organizira srečanje z goriškimi upokojenci 23. junija v Gorico. Vpisovanje bo v četrtek, 14. t.m., od 10. do 11. ure na sedežu društva v Trstu, Ul. Cicerone 8.

SKD Slavec - Ricmanje priredi od 31. julija do 4. avgusta 5-dnevni izlet na Češkoslovaško. Cena izleta 241.000 lir. Vpisovanje ob torkih in četrkih od 20.30 do 21.30 v Kulturnem domu v Ricmanjih.

včeraj-danes

Danes, **TOREK**, 12. junija
ČEDOMIR

Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.54 — Dolžina dneva 15.39 — Luna vzide ob 19.59 in zatone ob 4.14.

Jutri, **SREDA**, 13. junija
ANTON PAD.

Vreme včeraj: temperatura zraka 22,3 stopinje, zračni tlak 1020,1 mb ustaljen, veter zahodnik 10 km na uro, vlaga 71-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Tommaso Cenciolo, Manuel Coslovich, Nicol Birsar.

UMRLI SO: 86-letni Francesco Grahornia, 35-letni Aurelio Godinich, 79-letni Antonio Malusa, 96-letna Giustina Levi vd. Colbi, 67-letni Mario Mariotti, 83-letna Elena Cendak vd. Poropat, 85-letna Maria Amadio vd. Migliavacca, 90-letna Domenica Pontevivo vd. Bacicchi, 76-letni Luigi Daradin, 86-letni Augusto Fiorentin, 80-letni Paolo Dambrosi, 80-letni Antonio Dapretto, 86-letna Marta Barbari vd. Galante, 84-letna Paola Bosdachin vd. Prodan.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Trg Garibaldi 5, Ul. Diaz 2, Ul. dei Soncini 179, Ul. Revoltella 41, Opčine, Milje (Mazzinijev dvorec 1).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Opčine, Milje (Mazzinijev dvorec 1).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761. predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

šolske vesti

Osnovna šola D. Kette vabi starše in prijatelje na zaključno šolsko prireditev, ki bo danes, 12. junija, ob 11. uri.

Državno učiteljsko A. M. Slomšek s priključeno vzgojiteljsko šolo vabi na razstavo risb in ročnih del. Otvoritev bo danes, 12. junija, ob 18. uri. Razstava bo neprekinjeno odprta še jutri in v četrtek do 12. ure.

Osnovna šola na Proseku toplo vabi prijatelje in znance na ogled razstave, ki bo odprta 13. in 14. junija od 15. do 20. ure in na zaključno šolsko prireditev, ki bo 14. junija ob 11. uri.

Osnovna šola K. Širok - Trst vabi starše, prijatelje in znance na ogled razstave ročnih del in starih predmetov. Stare predmete je dal na ogled zbiratelj Rudi Olenik iz Trsta. Razstava je odprta do četrтка od 8.30 do 12.30.

Celodnevna osnovna šola Mara Sam-sa - I. Trinko - Zamejski ter otroški vrtec od Domja in iz Ricmanj vabijo starše in prijatelje na zaključno prireditev, ki bo na šolskem dvorišču pri Domju jutri, 13. junija, ob 20. uri.

Osnovna šola A. Gradnik - Repentabor priredi danes, 12. junija, razstavo ročnih del in risb. Urnik od 9. do 12. ure in od 16. do 20. ure.

Srednja šola S. Kosovel na Opčinah vabi na zaključno prireditev, ki bo v četrtek, 14. t.m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Na sporedu nagajevanje in vesela igra »Športni dan«.

Učenci in učiteljsko šole F. Bevk z Opčin vljudno vabijo starše in prijatelje na zaključno šolsko prireditev, ki bo jutri, 13. junija, ob 19. uri v Prosvetnem domu.

Ravnateljstvo Državnega trgovskega tehničnega zavoda Z. Zois v Trstu sporoča, da poteka vpisovanje za šolsko leto 1984-85 za oddelke za knjigovodje in geometre od 18. t.m. do 7. julija vsak dan od 9. do 12. ure. Na oddelku za zunanjo trgovino v Gorici poteka vpisovanje ob torkih, četrkih in sobotah od 9. do 12. ure.

Otroški vrtec in osnovna šola I. Grbec iz Škedenja vabita na zaključno šolsko prireditev in razstavo, ki bo v petek, 15. t.m., ob 20. uri v škedenjski kinodvorani.

Osnovna šola J. Ribičič sporoča, da bo zaključna šolska prireditev v četrtek, 14. t.m., ob 9. uri, sledila bo šolska maša ob 11. uri.

Srednja šola F. Levstik na Proseku vabi na zaključno šolsko prireditev, ki bo jutri, 13. t.m., ob 18. uri v Kulturnem domu na Kontovelu. Na sporedu bodo glasbene in pevске točke ter nastop članov gledališkega krožka.

Srednja šola F. Levstik - Križ vabi na zaključno prireditev, ki bo jutri, 13. junija, ob 11.30 v šolskih prostorih v Križu.

mali oglasi

telefon (040) 775-275 — vsak dan od 8. do 13. ure

VČERAJ ZJUTRAJ sem pred pekarno na Proseku izgubila zlati uhan. Pošten najditelj prejme nagrado. Telefonirati med 13. in 14. uro na tel. štev. 630-685.

48-LETNI MOSKI, vdovec, želi spoznati žensko 40-45 let za prijateljstvo, možnost tudi poroke. Pisati na Oglasni oddelček Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro »Sporazum«.

NOVA GOSTILNA v Velikem Dolu - Se-verin Hovelja. Domača jedaja in pi-jača.

PRODAM 2 komfortni stanovanji in skladišče s pisarno v Gorici. Spacapan, Ul. Rossini 17.

PRODAM servis iz porcelana Limoges, 70 kosov, originalno perzijsko preprogo, različne manjše predmete. Naslov na upravi Primorskega dnevnika v Gorici.

PRODAM nezazidljiv teren na Krasu, 2.000 kv. m. Tel. 213-787 od 17. do 19. ure vsak dan od ponedeljka do petka.

JADRNICI tipa Flynn junior, dolžina 4 m, za 4 osebe, prodajam po ugodni ceni. Telefonirati na št. 040/299-360 od 19. do 20. ure.

REDITELJA za društveni sedež v Sesljanu išče jadralni klub Čupa za obdobje od 5.8. do 16.9. v tedenskih predsedkih. Telefonirati na št. 225-478 od 19.30 do 20.30.

PRODAM FIAT 850 v dobrem stanju z opravljenim tehničnim izpitom. Tel. na št. 814-212 od 15. do 21. ure.

PROSTORNO MANSARDO sredi mesta prodam. Telefonirati od 12. do 13. ure na št. 53874.

OSMICO ima Robert Pipan v Mavhinhah št. 22/D.

PRODAM zemljišče v Frankovcu, delno zazidljivo, 1.875 kv. m. Tel. 228-190.

PRODAM Ford Sierra GHIA 1600, popolnoma nov, barva champagne, 0 km prevoženih. Tel. 727-654.

PRODAM prenovljeno stanovanje v Drev. XX. septembra, 75 kv. m: kuhinja, 3 sobe, kopalnica, stranišče in avtonomno ogrevanje. Tel. 749-774.

53-LETNA VDOVA, Primorka, že nekaj let živeča v Nemčiji, želi spoznati iskrenega prijatelja, po možnosti Primorca. Pisati na Oglasni oddelček Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro »Primorskac«.

PRODAM Alfa Sud 1200 s petimi prestavami. Tel. 910-148.

PONUJAMO počitnice pri morju ali v hribih v Italiji in Franciji. Telefoni-rati na št. 753-938 od 11. do 13. ure.

ELEKTRIČAR Ezio Mauri sprejema naročila za zasebne in industrijske napeljave. Tel. 825-506.

PODARIM kužka. Tel. 040/229-149.

V **NEPOSREDNI** okolici mesta je na prodaj prenovljena hiša z lastnim dvoriščem, garažo in vrtom. Možnost zamenjave z večjo z doplačilom z istimi ponudbami. Pisati na Primorski dnevnik - Oglasni oddelček, Ul. Montecchi 6, Trst.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ul. 44, Opčine - Trst.

OSMICO pod 200-letnim hrastom je odprl Lupinc v Praprotu. Toči belo vino in teran.

PLESKARSKA DELA opravljam po ugodni ceni. Predračuni na licu mesta. Tel. 910-148.

STAVBO IN ZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE prodajamo na Kontovelu. Telefonirati na št. 817-325 od 14. do 16. ure vsak dan od torka do petka.

Prispevajte za Dijaško matico

FOTOKOPIJE
LIR

5

Z ABONMAJEM

ELIOGRAFIČNI SERVIS IN VEZAVA

Ul. F. Severo 148 (Univerza) Tel: 568688
Ul. F. Severo 4 (Sodišče) Tel: 60354
TRST

SLOVENSKI RAZISKOVALNI INŠTITUT

išče začasne, part-time sodelavce obeh spolov za raziskave na družbenem in ekonomskem področju. Prednost imajo absolventi in študenti družbenih in gospodarskih ved, ki jim sodelovanje lahko pomeni pridobitev koristnih raziskovalnih izkušenj na raznih področjih družbenega in gospodarskega delovanja slovenske narodne skupnosti v Italiji kot tudi pregled čez širše okolje, v katero je manjšina vključena. Poglobitve določenih raziskovalnih smeri lahko postane predmet obravnave univerzitetnih diplomskih nalog, za kar je inštitut še posebno zainteresiran in pripravljen nuditi strokovno pomoč. Prijave sprejemamo v dopoldanskih uradnih urah na sedežih v Trstu, Ul. Gallina 5, in v Gorici, Ul. Malta 2, do 18. junija. Sledil bo pogovor med prijavljenimi in vodstvom inštituta.

Do konca meseca v Palači Costanzi

Antološka razstava

Giovannija Zangranda

Trst, ki šteje danes lepo število likovnih ustvarjalcev, je imel tudi v preteklosti veliko slikarjev, tudi resničnih umetnikov, katerih veljavnost je zdržala tudi čas. Eden teh je Giovanni Zangrando, s katerim se bo Trst, predvsem mlajše generacije, lahko seznanjal vse do konca meseca v razstavnih dvorani palače Costanzi, kjer so v soboto, 9. t.m., odprli veliko antološko razstavo, na kateri je na ogled nad šestdeset Zangrandovih del. Razstavo sta omogočila tržaška občina in mestni muzej Revoltella, uredila pa sta jo umetnostni zgodovinar in kritik Sergio Moles in kustos Renata De Nova, ki sta imela prav gotovo hvaležno delo, ker sta, kljub temu da je od umetnikove smrti minilo že nad štirideset let, imela na voljo veliko njegovih del in to del iz vseh umetnikovih ustvarjalnih obdobj.

Zangrando se je rodil 1867. leta v Trstu priseljenemu karnijskemu mi-zarju, ki se v našem mestu ekonomsko ni mogel kdove kako uveljaviti. Vrh tega je razmeroma mlad umrl. Zato bi se bil Giovanni Zangrando v letih šolanja s težavo prebijal skozi življenje, ko bi ne bil odličen risar, kar mu je omogočilo naprej v Benetkah, nato pa tudi v Münchnu, da si je služil kruh s tem, da je za arhitekta risal načrte in tehnične risbe. Poleg tega je imel mladi umetnik še srečo, da je dobil več stipendij in nagrad, tako da je po končanem šolanju na Bavarskem lahko prebil dve leti v Rimu na izpopolnjevanju, eno leto pa porabil za več ali manj studijsko popotovanje po Evropi.

Po vsem tem se je vrnil v rojstno mesto, v Trst, kjer si je naprej odprl lepo delavnico, nato pa skupno s kolegom Grimmianjem tudi slikarsko šolo, ki je zelo uspešno delovala vse do leta 1914, torej do izbruha prve svetovne vojne. Bila je to šola, ki je dala nekaj zelo pomembnih tržaških likovnih mojstrov, kot na primer slikarje, kot sta Marchig in Sambo, da ne govorimo o še živem Gianniu Brumattiju, ki je s svojimi 83 leti eden najstarejših tržaških umetnikov. Z izbruhom prve svetovne vojne je moral Zangrando kot italijanski državljani ali »regnicoles«, kot so jim tedaj rekli, domov, v Italijo in je zato dobo vse vojne, kakih pet let preživel nekje v Toskani, odkoder pa se je vrnil brž po vojni, leta 1919. Od tedaj se iz našega mesta ni več oddaljil in je veliko delal vse do smrti jeseni 1941.

Kakor nam zagotavlja kronika, je bil Zangrando izredno delaven in ploden umetnik. Hkrati je bil tudi zelo družaben in prijeten človek. Prav ta-ko je za oko zelo prijetna tudi nje-

gova »slikarija«. Tehnično zelo sposoben, kakršen je bil in ker se ni veliko zanimal za to, kaj bi umetniško novega povedal in kako, je ustvarjal marsikaj, kar se danes ocenjuje že kot manierizem. Držal se je pač svojega pravila, da »umetnost ne pozna modnih muh« in risal ter slikal le »stvarnost in resničnost«. Ker je bil kot smo rekli, »lahke roke« in hkrati izredno delaven, je v njegovi delavnici nastalo zelo veliko del. Nekatera sicer niso vrhunska, vsa pa so »prijetna za oko«, kot trdijo strokovnjaki.

Prof. Moles in kustos Da Nova sta razpoložljivi material zelo pregledno in rekli bi celo didaktično razporedila, ker se v dvorani naprej srečamo s Zangrandijevimi začetnimi, še šolskimi deli, ki pa predstavljajo že prave, zrele umetnine. Nato pridejo na vrsto dela iz bogate, krepke mlade a že povsem zrele dobe. Sledi ji razdelek petih »toskanskih« let in, končno, je tu največji in seveda najbogatejši del od konca prve vojne do smrti leta 1941, to se pravi iz dobe, ki jo na razstavi predstavlja kakih 35 del, v glavnem olj, kjer je motivika zelo ralična, vendar je v tem delu razstave še največ ženskih »aktov«, sicer pa tudi veliko pokrajin in ztudi kaka marina.

Odprtje rastave v soboto je v galerijo prišlo izredno veliko ljudi, katerim sta o umetniku in njegovih umetnostih spregovorila strokovnjaka, ki sta razstavo uredila in ki sta poskrbelo tudi za lep katalog, ki poleg tekstov vsebuje tudi več črno-belih in tudi barvnih reprodukcij. Razstava bo kot smo že rekli, trajala do konca meseca. (Fre)

250 predlogov

s pikama na o

Porudba PIAGGIO - GILERA ni bila še nikoli tako raznovrstna kot letos: več kot 250 je različnih modelov, verzij in barv.

Na hitro pogledjmo nekaj primerov.

Nova Vespa PK avtomatična. Z nekaj modeli lahko še zadovoljimo privržence Vespe ET 3. Pri Vespi 200 P America lahko izbirate med modelom PX »nova linija« in modelom z oznako »mavrica«. Med najbolj občudovanimi novostmi so čudovite Gilera RX, Arizona in RV. Clao PX je na razpolago v desetih barvah.

Zanimive novosti ponujamo tudi pri tovornih vozilih: Ape TM 703 (nosilnost 700 kg) in Ape 50 z elektronskim vžigom.

Poleg tega je tu še mikrovozilo Nica 125 ccm z motorjem Piaggio in kolo s pomožnim

ROTL
TRST - Ul. sv. Frančiška 50

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

10.00 Televideo
12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
12.05 Pranzo in TV
13.25 Vremenske razmere
13.30 Dnevnik
14.00 Pranzo in TV...
14.05 Il ritorno del Santo - TV film
15.00 Italijanske kronike
15.30 Šola in vzgoja: Kompjuter in davki
16.00 Secret Vally - 21. epizoda
16.25 Arma di Taggia: Kolesarstvo
16.50 Danes v parlamentu
17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
17.05 Jack London - povesti
17.55 Sulla rotta di Morosini: Benetke in Jadran
18.30 Il gran teatro del West - TV film
19.00 Italia sera: dogodki in osebnosti
19.40 Almanah in Vremenske razmere
20.00 Dnevnik
20.25 Evropski nogometni pokal: Francija - Danska
22.20 Tribuna elettorale europea
23.10 Mister Fantasy
24.00 Dnevnik 1 - Zadnje vesti
Danes v parlamentu - Vremenske razmere
0.10 Šola in vzgoja: Champollion

Drugi kanal

10.00 Televideo
12.00 Che fai, mahgi? - Oddaja o prehrani
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.30 Tribuna elettorale europea
13.35 La dinastia del potere - 22. nadaljevanje

14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
14.35 Tandem: aktualnosti, igre, gostje
L'apricatole, nagradno tekmovanje
Scooby Doojeve dogodivščine - risanke
16.30 Šola in vzgoja
17.00 Vediamoci sul due - direktno iz studia 3
17.35 Iz parlamenta
18.30 Dnevnik 2 - Šport
18.40 Strasky in utch - TV film
Meteo 2 - Vramenske napovedi
19.45 Dnevnik 2 - Poročila
20.30 Il viaggio - film
Igrajo: Yul Brinner, Deborah Kerr, Jason Robards Jr.
22.30 Dnevnik 2 - Večerne vesti
22.40 Iz našega žepa: tednik o potrošništvu
23.35 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

11.45 Televideo
15.45 Šola in vzgoja: Morje in ribolov
16.15 Šola in vzgoja: keramična umetnost
16.45 Sto mest Italije: Pescara
17.00 Il giudice - Inchiesta in casa Kluger, 1. del detektivke
18.05 Sto mest Italije: Pompei in Ercolano
18.25 L'orecchiccchio - glasbena oddaja
19.00 Dnevnik 3
19.30 Tribuna elettorale europea
20.05 Šola in vzgoja: mladina
20.30 3 sette speciale
21.30 Torkov koncert
22.30 Dnevnik 3
23.05 Studs Longan, 2. nadaljevanje

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

17.35 - 22.35 Teletekst
17.50 Poročila
17.55 Zgodbe o Poluhcu
18.10 Republika revija mladih pevskih zborov
18.40 Utrip življenja
18.55 Knjiga
19.10 Risanka
19.26 Zrno do zrna
19.30 Dnevnik
20.00 Šest čevljev zemlje - nanizanka
21.05 Nova šola, boljša šola?
21.50 Dnevnik
22.05 Govorica telesa

Zagreb

17.00 Videostrani
17.10 Poročila
17.15 Pisani avtobus - otroška oddaja
17.45 Koledar
17.55 Kronika občine Osijek
18.15 Plenum CK ZKJ
18.45 Musica da camera
19.30 Dnevnik
20.15 Nogomet: Francija - Danska prenos
22.15 Dnevnik

Koper

14.00 Odprta meja
V današnji ODPRTI MEJI bodo na sporedu tudi naslednje vesti:
TRST — Žalne knjige na KPI in izjava Stojana Spetića ob Berlinguerjevi smrti
TRST — Pred evropskimi volitvami
TRST — Izjave predsednika tržaške pokrajine
TRST — Predavanje tržaškega škofa Bellomija v okviru pobud Narodne in študijske knjižnice
ŠPETER SLOVENOV — Posvet o gospodarstvenem razvoju
ŠTEVERJAN (GO) Zaključna šolska prireditve
17.30 Poročila
17.35 Lovec - serijski film
18.25 Kim & Co - mladinski TV film
19.05 Princepska Zaffiro - risanke
19.30 TVD stičišče
19.50 Obzorja
20.20 Nogomet: Francija - Danska - otvoritev EP
22.20 TVD - vse danes
22.30 Veter in hrast - nadaljevanje
23.30 Zeit im Bild - čas v sliki

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

8.30 Buongiorno Italia
9.00 Una vita da vivere
10.00 Professione scultore - aktualnosti
10.30 Alice - TV film
11.35 Help - glasbena igra
12.15 Bis - nagradna igra
12.45 Il pranzo è servito
13.25 Sentieri - nadaljevanje
14.25 General Hospital - TV film
12.25 Una vita da vivere
16.50 Hazzard - TV film
18.00 La piccola grande Nell - TV film
18.30 Popcorn - glasbeni spektakel
19.00 I Jefferson - TV film
19.30 Zig zag - kviz
20.25 Il profumo del potere
22.25 Mary Benjamin - TV film
23.25 Prima pagina - speciale Europa

RETEQUATTRO

8.30 Risanke
8.45 Il fantasma bizzarro - risanke
9.30 Chico - TV film
10.00 I giorni di Bryan - TV film
11.00 Il ritratto di Jennie - film
12.30 Risanke
13.00 Prontovideo
13.30 Fiore selvaggio - TV novela
14.15 Magia - TV novela
15.00 La lunga notte di Louise - film
16.50 Il magico mondo di Gigi - risanke
17.20 Masters, i dominatori dell'universo
17.50 La famiglia Brandford - TV film
18.50 Marron Glacé - TV novela
19.30 M'ama non m'ama - nagradna igra
20.25 Bolero - film
22.25 Europa parla
24.00 I cospiratori - film

ITALIA 1

8.30 La grande vallata - TV film
9.30 Agente 4K2 chiede aiuto - film
11.30 Evropske volitve
12.00 Giorno per giorno - TV film
12.30 Lucy show - TV film
13.00 Bim bum bam
14.00 Agenzia Rockford - TV film
15.00 Cannon - TV film
16.00 Bim bum bam
Strega per amore - TV film
17.30 Una famiglia americana - TV film
18.30 Ralphsupermaxieroe - TV film
19.50 Il mio amico Arnold - TV film
20.25 Simon & Simon - TV film
21.25 Drive in
23.15 La scomparsa del volo 412 - film
1.00 Ironside - TV film

TELEPADOVA

12.15 Cara a cara - TV film
13.00 Risanke
14.00 Mama Linda - TV film
15.00 Gli emigranti - nadaljevanje
16.00 Peyton place - TV film
17.00 Star Trek - TV film
18.00 Risanke
19.00 Sam, ragazzo del West
19.30 Anche i ricchi piangono - TV film
20.20 Tentacoli - film
22.00 Catch
23.00 Hawaii squadra cinque zero - TV film
24.00 L'ereditiera - film

TELEFRIULI

14.30 Cara a cara - TV film
15.45 Film
18.15 Cara a cara - TV film
19.30 Dnevnik
20.00 Mariana, il diritto di nascere - TV film
21.30 Film
23.00 Fino a farti male - film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; vmes 7.40 Pravljica; 8.10 - 13.00 Dopoldanski zbornik: Almanah: Veter raznaša besede; 8.45 Glasbeni potpuri; 10.00 S koncertnega in opernega repertoarja: Jacques Offenbach: Hoffmannove pripovedke (tretje in četrto dejanje); 11.40 Literarni listi; 11.50 Glasbeni potpuri; 12.00 Folklova narodov Jugoslavije; 12.30 Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: »Čurimurčki«. Pravljica; 15.00 Naš jezik; 15.05 Tja in nazaj (Mladi mladim); 16.00 Od Milj do Devina; 16.30 Tja in nazaj; 17.10 Mi in glasba: goriški violinist Rodolfo Lipizer; 18.00 Pod staro-zaveznimi šotori: Alojz Rebula: »Savlov demon«. 18.45 Glasbena medigra.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - Danes na valu Radia Koper; 13.45 Slovenske ljudske pesmi in glasbila - Bela Krajina; 14.40 Zanemivost; Pesem tedna Radia Koper; 15.00 Za varnejši jutri - zav. skup. Croatia; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; Objave, EP; 17.00 Mladim poslušalcem; 17.33 Najlepsi operni spei; 18.00 Sotočje; 19.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasbeno jutro: koledarček; 6.35 Vremenske razmere; 7.00 Dober dan; 7.50 Dober dan; 7.50 Time music; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.00 Šola, otroštvo, vzgoja; 10.35 Vrtiljak; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Popoldanski spored; 14.35 Popevka tedna; 14.45 Casadei Sonora; 15.45 Neuvrščeni: politika in akcije; 16.45 Savio record; 18.00 Made in Jugoslavia; 18.45 Manuel De Falsa: Le notti nei giardini di Spagna.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 Agenda; 6.05 Glasbena kombinacija; 6.15 Autoradio flash; 6.46 Večraj v parlamentu; 8.30 Tribuna elettorale europea; 9.00 Radio anch'io 84; 10.30 Popevke; 11.10 Martin Luther King, 11. nadalj; 11.30 ABC Rock; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master; 13.56 Informacije za turiste; 15.03 Oblò - radio 1 za vsakogar; 16.00 Il Paginone; 17.00 Evropska volilna tribuna; 18.05 Srečanje z...; 18.30 Večerna glasba; 19.15 Verska rubrika; 19.20 Na naših trgih; 19.25 Audiobox Specus; 20.00 Radijski oder; 20.45 Il leggio; 21.00 Vrtiljak; 21.30 Pet minut z... 21.35 Nočna glasba; 22.00 Tvoj glas za lahko noč; 22.45 Autoradio flash.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 7.20 Verska oddaja; 8.00 Otroštvo, kako, zakaj; 8.05 Napoved programov; 8.45 Alla corte di Re Artusi; 9.10 Saj je samo igra; 10.00 Posebna športna oddaja; 10.30 Radio 2 - 3131; 12.10 in 14.00 Deželni programi; 12.45 Discogame; 15.00 Radiotabloid; 16.35 Ob dveh popoldne; 18.32 Glasbena oddaja; 19.50 Ko pride večer... srečanje z melodramo; 21.00 Radio 2 - jazz; 21.30 Radio 2 - 3131, nočni spored,

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 6.45 Prometne informacije; 6.50, Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutvanja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo; 8.35 Iz glasbenih šol; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi ni plesi; 12.10 Danes smo izbrali; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.00 Danes do 13. ure - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Mehurčki; 14.05 V korak z mladimi; 14.35 Iz naših grl; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Obvestila in zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17. uri; 18.00 Sotočja; 18.45 Glasbena medigra; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute s klaviaturistom Mihom Kra'jem; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Koncert nagrajencev radijskega tekmovanja mladih glasbenikov - 1984; 21.05 Radijska igra; Glasbeni intermezzo; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov.

Ob nedeljskem slovesnem poimenovanju šole

Slovenska osnovna šola »France Bevk« ima pravico do lastne sodobne stavbe v južnem delu Gorice

Učenci, njihovi starši, učitelji in vsa slovenska javnost v Gorici so v nedeljo praznovali. Počastili so slovensko osnovno šolo v južnem delu mesta, ki se sedaj začasno nahaja v stavbi zavoda »Oddone Lenassi« v Ul. Vittorio Veneto, s tem da so prisostvovali slovesni poimenovanja te šole po Francetu Bevku, pisatelju, ki je pisal za otroke, ki je dolgo vrsto let živel in ustvarjal v Gorici, bodril naše ljudi v njihovem odporu proti fašizmu in ki so ga zaradi tega naši ljudje postavili na čelo narodnoosvobodilnega gibanja med zadnjo vojno.

Slavnost je bila v telovadnici zavoda »Lenassi« ob zelo veliki udeležbi ljudi in povabljenih gostov. Na dvorišču so udeležence sprejemali starši, vsakemu na prsi pripeli rdeč nagelj združen z robčkom z narodnimi vezinami ter brošuro, ki jo je odbor za poimenovanje izdal ob tej priložnosti.

Najprej je bilo na vrsti odkritje spominskega obeležja, Bevkovega kipa, ki ga je napravil kipar Boris Kalin. Kip se nahaja na hodniku v drugem nadstropju stavbe, kjer so učilnice slovenske šole. Kip je odkril pisatelj sin Jurij Bevk, ki je za to priložnost nalašč prišel v Gorico, cerkveni obred pa je opravil župnik Cvetko Zbogar. Otroci so potem še recitali in zapeli Zdravljico.

Glavna slovesnost je bila, kot smo že omenili, v telovadnici. Že prvi pogled na oder nas je presenetil. Oder so opremili starši otrok. Zdelo se je kot da si nekeje v gorah, tam v Zakolci, odkoder je bil doma France Bevk. Kozolec, oprtniki, kosa, grablje, srp, vse to nas je spominjalo na kmečko idilo v naših gorah, tisto idilo, ki je tolikokrat prisotna v Bevkovih delih. Drugače tudi ni moglo biti, saj so potem nastopili otroci te naše šole s spletom citatov iz Bevkovih del.

Vse, ki so prišli na slovesnost je najprej pozdravila učiteljica Stanislava Čermelj Rustja. Za njo je govoril zastopnik staršev prof. Emil

Devetak. Poudaril je, da je šola za nas Slovence najdragocenejša dobrina, zato se je tako krčevito oklepamo, zato nam ta šola daje dobro vzgojo v narodnem duhu. Poudaril je, da je šola ponosna da se imenuje po Francetu Bevku, ki je tako utripal z nami. Dejal je tudi, da je do poimenovanja prišlo razmeroma pozno ker nima ta šola lastne stavbe in zahteval tudi ob občine, da za to poskrbi čimprej.

Otroci so zatem, kot že omenjeno, recitali in peli, zborni ali posamično. Izbor iz Bevkovih del jim je poskrbela pesnica Ljubka Šorli. Prav lepo je bilo videti otroke na odru in jih poslušati kako so lepo in z gotovostjo recitali oziroma peli, kako so nam posredovali Bevkove besede, ki nam govore o naši lepi deželi in našem stalnem boju za narodni in socialni obstoj.

O Bevku je potem govorila pesnica Ljubka Šorli, ki je v brošuro napisala tudi priložnostno pesem. Povedala je, kako si je Bevk prizadeval ohranjati slovensko besedo, kako ga je policija preganjala, kako je dvigal s svojimi spisi, še zlasti s

Kaplanom Martinom Čedermacem, zavest ljudi v težkih letih, kako se je pridružil narodnoosvobodilnemu gibanju. Ljubka Šorli je govorila tudi o literarnem ustvarjanju Franceta Bevka, o pomenu, ki so ga njegova dela imela in še imajo za vse nas Slovence, Primorci še posebej, kako je ljubil mladino in ji posvečal spise v katerih je toliko topline. France Bevk je bil najbolj izrazit glasnik primorske zemlje in njegova dela so še danes živ prikaz današnje slovenske zamejske stvarnosti.

Bili so zatem na vrsti pozdravi. Didaktični ravnatelj dr. Milan Brešan je poudaril pomen, ki ga imajo vse naše šole v goriškem zamejstvu in tudi pomen takih slavnosti, ki smo jih v kratkem razdobju enega tedna imeli kar dve, prvo v Pevmi, drugo pa v Gorici.

Občinski odbornik za šolstvo odvetnik Obizzi, ki je zastopal tudi župana, je dejal, da je sedanja lokacija naše šole v zavodu »Lenassi« le začasnega značaja, da si občinska uprava prizadeva rešiti vsa vprašanja, in teh je veliko, ki tarajo tako slovenske kot italijanske šole v mestu, ter da uživa sloven-

ska šola pozornost uprave, ki je to dokazala z novimi šolskimi stavbami ali s popravilom starejših. Pokrajinski odbornik za šolstvo Mirko Špaccan, ki je zastopal tudi predsednika pokrajine, je v dvojezičnem govoru dejal, da imamo Slovenci pravico do dostojnih prostorov za naše šole. Zastopnik SKGZ Marko Waltritsch, ki je v imenu Zveze daroval šoli Bevcarjevo sliko Franceta Bevka, je, potem ko je poudaril stoletni boj goriških Slovencev za njihovo šolstvo, dejal, da nam morajo oblasti dati novo šolsko stavbo, za kar pa ne bomo prosjčili miloščine in niti se v zahvalo klanjali do tal, kajti, kot poštenim državljanom, nam nova šola pripada. Dal je tudi priznanje mladini, ki prihaja iz slovenskih šol, dobro vzgojena, da je na manifestaciji na Travniku bila nosilec tega našega velikega praznika. Pozdrave učencev novogoriške šole Milojke Štrukelj in knjižni dar sta prinesla dva učenca te šole. Elijana Bensa je v imenu ZSKD podarila šoli vrsto portretov slovenskih pesnikov in pisateljev, Damijan Paulin v imenu ZSKP pa primorski biografski leksikon. Pozdrave so prinesli še

deželni svetovalec Štoka, predsednica SSO Marija Ferletič, zastopnica osnovne šole Franceta Bevka na Opčinah Draga Lupinc. Oglasil se je tudi predsednik rajonskega sveta Podturn - Sv. Ana prof. Sergio Lutman, ki je dejal, da bo ta rajonski svet sodeloval s to našo šolo in poskrbel za prvi zametek šolske knjižnice.

Poleg teh, ki so spregovorili, so bili prisotni še jugoslovanski generalni konzul Mirošič, predsednik TO SKGZ Primožič, sen. Battello, deželni svetovalec Bratina, zastopnik Zavoda za šolstvo iz Nove Gorice Princič, ravnatelj zavoda »Lenassi« Stacul, razni izvoljeni zastopniki in predstavniki društev, veliko učitelstva in nekdanih učencev.

Po uradnem delu je bil na vrsti sproščen pogovor ob pogrnenih mizah. Za zakusko so poskrbele skrbne mamicе otrok, ki so pripravile veliko najrazličnejših dobrot, tako da so se vsem prisotnim cedile sline z ust. Mamicam vsa hvala. Prav tako vsa hvala učiteljicam, ki so tako uspešno izpeljale vso prireditve in vsem, ki so sodelovali pri njeni pripravi. (mw)

Šolsko srečanje v Ronkah dokaz naše vitalnosti v Laškem

Konec 1986 nared srednja šola v Doberdolu

V športni hali pri šolskem centru v Ronkah je bilo v nedeljo dopoldne — letos že petič zaporedoma — srečanje med otroci, ki obiskujejo vrtec in osnovno šolo v Romjanu in vrstniki iz Doberdola, njihovimi starši, učiteljicami in številnimi Slovenci iz Laškega, ki so se pridružili tej prijetni prireditvi. Srečanje prireja vsako leto komisija za slovenska vprašanja pri javnem večnamenskem kulturnem središču v Ronkah. Predsednik te komisije, prof. Karlo Černic je v svojem pozdravnem nagovoru dejal, da »pomeni šola nepogrešljivo potrebo po obstoju in priznanju naše specifičnosti, tako v Laškem kot v Doberdolu, tako v tržaški kot goriški in videmski pokrajini«. Poudaril je še, da Slovenci v Laškem niso neka odmaknjena realnost, posejana po furlanski nižini, ampak so živ del celotne slovenske narodnostne skupnosti.

Za njim je spregovorila didaktična ravnateljica za doberdolsko okrožje Miroslava Brajnik Saksida, ki je z zadovoljstvom ugotovila, da se večja vpris v slovensko šolo. To potrjuje velik pomen in korist spoznavanja dveh kultur, je med drugim naglasila in se zahvalila staršem, učiteljem in vsem, ki pomagajo k obstoju slovenske šole.

Župan iz Doberdola dr. Mario Lavrenčič je dejal, da je šola osnova na kateri gradimo svoj kulturni, narodnostni in tudi enokomski obstoj, takoj zatem pa je dal prisotnim pomembno zagotovilo: nova nižja srednja šola v Doberdolu bo nared že v šolskem letu 1986-87. Občinska uprava je že storila vse potrebne korake v tej smeri, od izdelave načrta, do iskanja finančne kritje, sedaj je samo še vprašanje tehnične izvedbe in edinole kak birokratski zaplet z vrha lahko podaljša predvideni termin.

Po teh pozdravih je bil na vrsti kulturni program s prijetnimi nastopi otrok iz otroških vrtcev v Doberdolu in Romjanu in učencev osnovne šole v tem kraju. S petjem in zabavnimi lutkovnim prizorčkom so otroci dokazali, da so se tudi v tem letu pridno učili in so si zato povsem zaslužili širokogrudno ploskanje staršev in o-

stale publike. Nič manj zaslužen ni bil aplavz, ki je nagradil nastop pantomima Andresa Valdesa, čigar magična govorica telesnih gibov je hkrati očarala in spravila v dobro voljo občinstvo.

razna obvestila

Teritorialni odbor ZSSDI za Goriško vabi na sejo, ki bo danes ob 20.30 v gostilni Pahor v Jamljah, vse odbornike in predstavnike naslednjih športnih društev: Jamlje, Gradina, Mladost, Vipava, Sovodnje. Vabljeni so tudi predstavniki kulturnih društev iz doberdolske in sovodenjske občine. Na dnevnem redu: prihod kolesarjev dirke po Jugoslaviji.

Nekaj tehničnih navodil v zvezi z evropskimi volitvami

Komaj pet dni manjka do nedeljskega glasovanja za obnovo evropskega parlamenta. Priprave na volitve se iztekajo, tako politične priprave z zadnjimi shodi in drgimi pobudami strank, da bi si pridobile še kak ščepec glasov, kot tudi tehnične priprave na izvedbo volitev.

Goriška občina je v soboto zaključila z razdeljevanjem volilnih potrdil upravičencem, tako tudi ostale občine na Goriškem. Kot se dogaja vedno v takih primerih, niso oddali še vseh potrdil. Včeraj je bilo na goriški občini še nekaj manj kot 900 neodanih potrdil, ki jih bodo morali zainteresirani sami dvigniti v občinskem volilnem uradu. Predvidevajo, da bodo upravičenci dvignili približno tričetrt teh potrdil, preostala pa predstavljajo fiziološki pojav ob vsakem glasovanju.

Če je kdo izgubil potrdilo, si na

občini lahko priskrbi dvojnik (tudi na dan volitev): v tem primeru bo lahko glasoval samo z dvojnikom, tudi če nato najde izgubljeno potrdilo.

Za bolnike in telesno prizadete je KZE tudi tokrat uvedla službo za izdajanje zdravniških potrdil, ki omogočajo glasovanje v spremstvu druge osebe. Potrdila izdajajo v uradih KZE v Ul. Mazzini 7 v službenih urah, v nedeljo pa nepretrgano od 7. do 22. ure.

Politična kronika beleži tudi danes zvečer nekaj volilnih shodov. Za KPI bosta pokrajinska svetovalka Aleksandra Devetak in deželni svetovalec Ivana Bratina govorila ob 20. uri na Peči, ob 20.30 v Sovodnjah in ob 21.15 na Vrhu. Slovenska skupnost bo imela shoda ob 20.30 v Sovodnjah in ob 21. uri v Gabrijah.

Berlinguerjeva smrt globoko odjeknila tudi na Goriškem

V Trzinu včeraj žalna svečanost

Smrt glavnega tajnika KPI Enrica Berlinguerja je globoko odjeknila med delavskimi množicami in preprostimi ljudmi na Goriškem. Tudi med tistimi, ki niso člani ali somišljeniki komunistične partije. Množijo se izrazi sožalja, ki jih prejemajo na sedežu pokrajinskega vodstva in na sedežih posameznih sekcij. Na sedežu KPI v Ul. Locchi se je že včeraj v žalno knjigo vpisalo veliko preprostih občanov, pa tudi predstavnikov drugih strank in ustanov.

V vodstvu KPI so včeraj, že kmalu po novice o Berlinguerjevi smrti, stekle priprave za organizacijo posebnega vlaka, oziroma avtobusov za udeležbo na pogrebu. Sinoči so bile v raznih krajih na Goriškem že tudi prve spominske slovesnosti. Tako v Trzinu, na pobudo sekcij KPI tega območja, spomin pokojnega voditelja pa so počastili na vseh sinočnih volilnih zborovanjih.

Spominu voditelja KPI so se poklonili tudi na včerajšnji seji delavske zbornice CGIL ter na komemoraciji v sekciji KPI za svetogorsko četrt. Vsi današnji in jutrišnji volilni shodi so bili v znak žalovanja preklicani.

Na komemoraciji v Trzinu sta govorila deželni svetovalec Paolo Padovan in senator Silvano Baccicchi. Vidno ganjen je Baccicchi poudaril predvsem Berlinguerjevo doslednost in globok čut humanosti. Baccicchi je poudaril, da je, kljub tragičnemu dogodku, ki ga s smrtjo glavnega tajnika doživlja partija, treba nadaljevati po smernicah politike, ki jo je začrtal pokojni Berlinguer.

OD DANES DRAŽJI BENCIN GORIŠKE PROSTE CONE

Pocenilo se je (za 5 lir) plinsko olje

Že pred nekaj dnevi smo poročali o skorajšnji podražitvi bencina goriške proste cone. Zadevni medministrski dekret je bil podpisan že proti koncu prejšnjega meseca, vendar je stopil v veljavo šele po objavi v Uradnem listu. To se je tudi zgodilo in tako od polnoči danes veljajo višje cene. Za liter navadnega bencina je treba od danes dalje plačati 661 lir (prej 595), liter super goriva stane 711 lir (prej 645). Cena je torej poskočila za 66 lir pri litru. Dobrešen del tega zneska bo šel v korist goriškega sklada, saj je višja cena bila določena na podlagi sklepa razširjenega odbora trgovinske zbornice o povišku prelevmana.

Z današnjim dnem stopa v veljavo tudi nova cena za plinsko olje, ki je za 5 lir pri litru nižja od dosedanje. Namesto dosedanjih 526 lir stane liter nafte v okviru goriške proste cone od danes 521 lir. Zniža-

nje cene resda ni posebno veliko, vendar pa se bo na ogromnih količinah tega goriva, ki ga porabijo avtoprevozniki, ob koncu vendarle nekaj poznalo.

Pri celotni zadevi ostaja odprto le vprašanje, kako in če se bodo sploh zaokrožile zgoraj navedene cene. Doslej so se namreč cene, zaradi drastičnosti pri zaračunavanju navadno zaokroževale za 5 lir na vzgor, oziroma navzdol. Kako bo po novem, nam v sporočilu goriške Trgovinske zbornice niso povedali. Zaenkrat veljajo zgoraj omenjene cene.

Ravnatelj, profsorski zbor in ne- učno osebje učiteljskega Simona Gregorčiča v Gorici izrekamo občutno sožalje družini ob smrti ravnatelja Jožeta Seražina, bivšega ravnatelja našega zavoda.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30—22.00 »Pornobolero: quando l'amore è musica«. Prepovedan mladini pod 18. letom
CORSO 17.30—22.00 »Silkwood«. VERDI Danes zaprto.

Trzin

EXCELSIOR Zaprto.
PRINCIPE 18.00—22.00 »Sexy club n. 2«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
COMUNALE Zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30—21.00 »Nedosegljivi most«. SVOBODA 18.30—20.30 »Leteča giljotina«. DESKLE 19.30 »Dekleta s plaže«.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU
S. Antonio, Ulica Romana, tel. 40497.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Providenti, Travniki 34, tel. 84972

Evropsko nogometno prvenstvo v Franciji (od 12. do 27. 6. 1984)

Drevi s tekmo Francija - Danska začetek EP

Francozi nesporni favoriti - Platini odločilen? - Z Dansko tudi »Italijana«

PARIZ — Francija - Danska: to bo srečanje, ki bo drevi, ob 20.30 na pariškem stadionu »Parc des Princes« odprlo letošnje peto (ali tudi sedmo, če upoštevamo prvi dve prireditvi za evropski pokal narodov) evropsko nogometno prvenstvo, ki bo do 27. t.m. v sedmih francoskih mestih.

Francozi so v drevišnji tekmi seveda nesporni favoriti. Sploh pa je Hidalgo vrsta favorit za osvojitev končnega prvega mesta na tej prireditvi. Francozi imajo odlično reprezentanco, ki je že na mundialu v Španiji ob Braziliji pokazala najbolj dopadljivo igranje in kot »cariocas« zamudila veliko priložnost najmanj za uvrstitev v veliki finale, ker je prav svojo igranje »podredila lemu nogometu« in ne rezultatu.

Kot piše francoski tisk, pa bo verjetno Michel Hidalgo le nekoliko spremenil način igre svoje reprezentance. Na dlani je namreč, da si Francozi v izločilnem delu absolutno ne morejo privoščiti spodrsiljev. Uvrstitev v polfinale je najskromnejši cilj, ki si ga želijo francoski navijači.

Nekdanji slavni francoski as Kopa pa je izjavil: »Kaj bi skrivali. Francija igra doma, ima zelo močno ekipo. Ko bi ne osvojila prvega mesta, bi bil to velik neuspeh.«

Verjetno bo to tudi držalo. Francozi so v teh letih po mundialu takšno še »zrelejši«. Res je, obramba (in predvsem vratar) je njihova šibka točka, na sredini igrišča pa so odlični. Poleg tega lahko računajo na Michela Platinija, ki gotovo sodi v ožji krog najboljših nogometašev na svetu. Po mnenju domačih in tujih strokovnjakov bo »francosko prvenstvo« potekalo prav v znaku Juventusovega asa, ki je v tej sezoni dobil tudi nagrado za najboljšega nogometaša v Evropi. Ampak Francija ni le Platini. Trener Hidalgo lahko računa še na ostale nogometne mojstre, kot so Giresse, Tigana, Bellone, Fernandez itd.

Danci so torej drevi brez možnosti.

Nikakor ne, piše te dni francoski tisk. Na vsaki velik nogometni prireditvi se poraja »moštvo« - presečenec. Na tem evropskem prvenstvu bi lahko namreč zelo ugodno presenetila prav Danska (francoski tisk kot možna presenečenja omenja še Portugalsko in Romunijo), ki ima sicer svoje ase širom po Evropi, je pa to reprezentanca mladih, hi-

trih ambicioznih in nepredvidljivih nogometašev, ki ob režiji veterana Simonsena lahko spravijo v težave vsakega nasprotnika.

Ko smo v soboto dopotovali v Pariz, smo na letališču srečali prav Dance. Trener Sepp Piontek je bil dobre volje.

»Tu smo, da bi z dobro igranje opravičili uvrstitev v sklepni del tega prvenstva. Pri žrebu sporeda pa gotovo nismo imeli sreče. Že v prvem srečanju se bomo pomerili z domačinom. Čaka nas izredno težka naloga. Francozi so favoriti, o tem ni dvoma! Vloga favorita pa je večkrat tudi velika psihološka obremenitev. Če bi proti Francozom iztrži-

li uspešen izid, potem bi gotovo imeli lepe možnosti za uvrstitev v polfinale.« je dejal simpatični Piontek, ki ima v svoji »legiji« tudi »Italijana« Laudrupa in Bergreena.

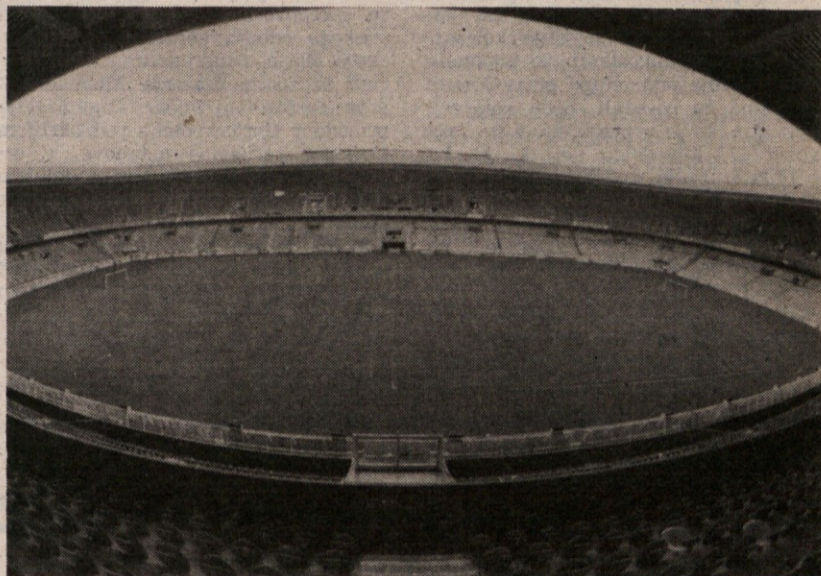
Ko se javljamo iz Francije, trenerja obeh reprezentanc še nista jvila začetni postavi za drevišnje srečanje. Le-ti pa naj bi bili naslednji:

FRANCIJA: Bats, Battiston, Le Roux, Bossis, Amoros, Fernandez, Tigana, Giresse, Platini, Rocheteau, Lacombe.

DANSKA: Kjaer, O. Rasmussen, Busk, M. Olsen, Nilsen, Lerby, Bartelsen, Laudrup, Simonsen, Bergreen, J. Olsen.

SODNIK: Roth (ZRN).

Pariški Parc des Princes zmora 48.360 gledalcev. Srečanje bo neposredno tudi po italijanski (prvi spored) in jugoslovanski televiziji.

Pariški stadion Parc des Princes bo 27. junija prizorišče finalnega obračuna najboljših dveh ekip letošnjega Evropskega nogometnega prvenstva

Poseben intervju za naš dnevnik z jugoslovanskim zveznim trenerjem

Veselinović: »V Trstu ste me sprejeli kot svojega«

TODOR VESELINOVIĆ

pa nam bilo jasno, (in ne samo nam), kaj naj to pomeni, ko na sporedu niso srečanja...

Če se je verjetno Veselinović marsikateremu časnikarju zameril, moramo takoj reči, da je bil z nami izredno priazen in dal celo poseben intervju za naš dnevnik. Kako to?

Veselinović se je namreč spomnil, da je bil pred približno dvema letoma gost naših nogometnih delavcev in dejal: »Sprejeli ste me kot svojega.

Čutil sem se zares med prijatelji, med svojimi. Tistega sprejema se še kako spominjam, in obljubljam vam, da vas bom ob prvi priložnosti zopet obiskal.«

»Tovariš Veselinović, imeli ste malo časa za priprave na to prvenstvo. Mislite, da so bile priprave vseeno zadostne za tako zahtevno prireditev?»

»Res je, naše prvenstvo se je dokaj pozno končalo. In ne samo to: prav glede na evropsko prvenstvo so klubi v naši ligi igrali s pospešenim tempom, v nedeljo in sredo. Moj cilj in vsega strokovnega štaba je bil zato predvsem ta, da igralcem damo potrebno svežino za tako zahtevno prireditev in opravimo kratko turnejo, na kateri bi lahko poskusili moštvo glede na nasprotnike, ki nas tu v Franciji čakajo. Lahko mirne duše rečem, da smo naš predprvenstveni program tudi uspešno izpeljali. Dosegli smo dve zmagi, nogometaši so pokazali veliko borbenost, samozavest in tudi svežino. S tem seveda ni rečeno, da lahko brezskrbno začnemo nastope v Franciji. Zavedamo se, da nas čaka izredno težka naloga.«

»Zelo pa bo odvisno že od prve tekme z Belgijo...«

»Vsa tri izločilna srečanja bodo izredno pomembna. Gotovo pa je, da bi nam zmaga proti Belgijcem vila novega poguma, dala bi nam še večjo samozavest.«

»Čeprav je moštvo doslej pokazalo povsem zadovoljivo formo, pa ste že na tiskovni konferenci omenili, da ste niste rešili nekaj mest v reprezentanci.«

»Nismo še rešili vprašanja enega od napadalcev in enega od centralnih bekov.«

»Kako to, da v reprezentanci ni najboljšega strelca Pančeva?»

»Pančev je odličen nogometaš in seveda odličen strellec, mora pa še napredovati, mora se še marsikaj naučiti. Sicer pa je že v širšem krogu reprezentance. Pri tem pa bi dodal, da moč naše reprezentance niso posamezniki, temveč kolektiv.«

»In prav skupno igranje naj bi bilo najmočnejše orožje v prvem srečanju proti Belgijcem?»

»Tako je! Le z maksimalnim naporom in prizadevanjem vseh lahko premagamo Belgijce, ki so odlično moštvo. Sicer pa bomo o tem srečanju še govorili po jutrišnjem (o.u. današnjem) treningu.«

Peno po telefonu...

Marko Elsner: »Žal mi je za Olimpijo«.

Čeprav so jugoslovanski nogometaši prejeli »ukaz«, da ne dajejo izjav, pa smo le malo pokramljali z Ljubljancem Markom Elsnerjem, novopečenim državnim prvakom s Crveno zvezdo. Elsner je še dejal: »Izredno mi je žal, da je Olimpija izpadla. Že mnogo prej sem čutil, da bo odločala tekma z Radničkim. In žal, tako je tudi bilo. Skrb me sedaj, kaj bo s klubom. Kdo bo odšel, kdo bo ostal? Od tega pa bo odvisno, če se bodo Ljubljancani takoj vrnili med prvotilgaše.«

Časnikarji se pritožujejo.

Prve dni bivanja v Lensu so imeli časnikarji nemalo težav, da bi lahko

uspešno opravili svoje delo. Zaradi praznikov bodo »press center« odprli šele danes. Glede na to, da je hotel za časnikarje oddaljen od Lensa 6 kilometrov in da je jugoslovanska reprezentanca v Le Touquetu (90 kilometrov od Lensa), potem je jasno, da so pogoji za delo zelo otežkočeni. In zato tudi ni čudno, da je nekatere časnikarje zajela živčnost in da je prišlo do »kratkega stika« s prav tako temperamentnim Tozo.

Le Touquet: od 5 tisoč do 35 tisoč prebivalcev

Le Touquet, kjer je nameščena jugoslovanska reprezentanca, šteje 5 tisoč prebivalcev. Mestece pa med turistično sezono bliskovito naraste, tako da je sedaj tam že 35 tisoč ljudi.

Iz Francije poroča naš urednik
BRANKO LAKOVIĆ

spored tekem in televizijskih prenosov

IZLOČILNI DEL
Torek, 12. 6., v Parizu
20.30: FRANCIJA - DANSKA
Sodnik: Roth (ZRN)
(TV: IT 1, KP)
Sreda, 13. 6., v Lensu
20.30: BELGIJA - JUGOSLAVIJA
Sodnik: Fredriksson (Šve.)
(TV: IT 2, KP, LJ)
Četrtek, 14. 6., v Strasbourg
17.15: ZRN - PORTUGALSKA
Sodnik: Juška (SZ)
(TV: IT 2, KP)
Četrtek, 14. 6., v St. Etienne
20.30: ROMUNIJA - ŠPANIJA
Sodnik: Poumet (Belgija)
(TV: IT 3, KP)
Petek, 15. 6., — POČITEK
Sobota, 16. 6., v Nantesu
17.15: FRANCIJA - BELGIJA
Sodnik: Valentine (Škotska)
(TV: IT 1, KP)

Sobota, 16. 6., v Lyonu
20.30: DANSKA - JUGOSLAVIJA
(TV: IT 3, KP, LJ)
Nedelja, 17. 6., v Lensu
17.15: ZAH. NEMČIJA - ROMUNIJA
Sodnik: Keizer (Nizozemska)
(TV: IT 2, KP)
Nedelja, 17. 6., v Marseillu
20.30: PORTUGALSKA - ŠPANIJA
Sodnik: Vautrot (Francija)
(TV: IT 3, KP)
Ponedeljek, 18. 6., — POČITEK
Torek, 19. 6., v St. Etienne
20.30: FRANCIJA - JUGOSLAVIJA
Sodnik: Daina (Švica)
(TV: IT 3, KP, LJ)
Torek, 19. 6., v Strasbourg
20.30: DANSKA - BELGIJA
Sodnik: Prokop (NDR)
(TV: IT 2 ob 22.30)
Sreda, 20. 6., v Parizu
20.30: ZAH. NEMČIJA - ŠPANIJA

Sodnik: Hristov (ČSSR)
(TV: IT 2, KP)
Sreda, 20. 6., v Nantesu
20.30: PORTUGALSKA - ROMUNIJA
Sodnik: Fahlner (Avstrija)
(TV: IT 1 ob 22.30)
POLFINALE
Sobota, 23. 6., v Marseillu
20.00: PRVI SKUPINE 1 - DRUGI
SKUPINE 2
Sodnik: Bergamo (Italija)
(TV: IT 2, KP)
Nedelja, 24. 6. v Lyonu
20.00: PRVI SKUPINE 2 - DRUGI
SKUPINE 1
Sodnik: Courtney (Anglija)
(TV: IT 3, KP)
FINALE ZA 1. MESTO
20.00: ZMAGOVALCA V POLFINALU
sodnik: ni še določen
(TV: IT 1, KP, LJ)

STONE SVETINA

Med nebom in peklom

165.

Vojaki so se oddahnili. V sobo so prišli še trije partizani: Dušan, Slovan in Lojze.

Karlo je oba oficirja in vodnika postavil k zidu, z rokami kvišku. Vojaki pa so zlagali puške k vratom na kup. Temnopolt Napolitanec majhne postave, ki je bil prvi v gatah, pa je gostolel:

»Ne streljajte, jaz sem komunist.«

Na progi je pretresljivo zapiskal vlak... Zaslišali so hropenje lokomotive in jekleni zven koles. Mimo njih je vozil vojaški vlak. Pri oknih so ostali vojaki in mahali v pozdrav.

Karlo, ki se je bal, da ne bi z vlaka opazili, da je nekaj narobe, je priganjal. Vojaki so naglo zložili obleko in čevlje in napravili svežnje. Potem so se v samih spodnjicah postavili v vrsto po dva in dva. Karlo jim je rekel:

»Danes smo vam pustili življenje. Mi se borimo proti fašizmu in ne proti italijanskemu narodu. Zdaj pa lahko izginete, kamor vas je volja.«

Lojze je odprl vrata. Italijani v gatah — kako smešni so bili!

»V teku naprej — marš!« je poveljeval Karlo.

Kraljeva vojska je vdrla na cesto in kot preganjan trop ovac bežala v smeri mesta ob reki, ki je bilo oddaljeno nekaj kilometrov. Ljudje, ki so videli slečene Lahe, so se smejali. Ko so izginili za ovinkom, je tudi Karlo zaukazal odhod. Vsi borci so biti otovorjeni s plenom, orožjem in municijo, ujetniki pa so nosili svežnje obleke.

Karlo se je umikal vzdolž železnice v nasprotni

smeri, od koder so bili prišli. Znočilo se je. Obok neba nad mestom ob reki je bil razsvetljen, slišali so zvoke alarma.

Potuhnjene pod cesto so poslušali rohnenje kamionov, na katerih se je prevažala vojska in jim poizkušala zapreti pot vrnitve. Luči avtomobilskih žarometov so tipale v temo, sem in tja so se utrinjale rakete, noč je postala nemirna in celo tišina je bila napeta.

Karlo je kmalu spoznal, da se bodo težko izognili spopadu z Italijani. Prebredli so dva potoka in stekli čez glavno cesto. Zavili so v Zemonska brda, se spuстили navzdol in šli čez Reko po zasilni brvi.

Vijugasta pot navzgor in navzdol, čez drn in strn po stezah — včasih tudi po gozdu, ker so se izogibali zased — je bila utrjujejoča. Pripešali so na Gure; šele tu so zavili proti Snežniku.

Na nebu je počasi kopnela noč, zvezde so bile vse bolj blede, iz zaselkov so že odmevali kriki petelinov in lajež psov.

Po predstavitvi na včerajšnji tiskovni konferenci

Gorica cilj prve in start druge etape na 40. kolesarski dirki po Jugoslaviji

Včeraj je bila v prostorih UGG v Gorici tiskovna konferenca, na kateri so predstavili letošnjo kolesarsko dirko po Jugoslaviji, ki bo imela za cilj svoje prve etape prav Gorico. Kot smo že poročali, bodo kolesarji prvi dan, to je v petek, 15. t.m., prevozili 170 km dolgo pot, ki jih bo peljala iz Pulja v Gorico. Mejo bodo prečkali okrog 13.45 pri Škofijah, nato pa bodo v naših krajih vozili skozi Boljunc, Boršt, Bazovico, po tržaškem Karsu do Štivanja, nato skozi Jamlje, Dol in Rupo v Gorico, kamor naj bi pripeljali okrog 15.15. Cilj v Gorici bo na Travniku, kamor so že lani pripeljali kolesarji italijanskega »gira«.

Na včerajšnji tiskovni konferenci so spregovorili predsednik organizacijskega odbora goriške etape Francesco Moise, podpredsednik Elvio Ferrigo in soorganizatorja Michele Turitto ter Radivoj Pečar. Organizacija prihoda v Gorico poteka pod okriljem krajevne turistične ustanove, v organizacijskem odboru pa sodelujejo tudi slovenske organizacije in sicer kolesarski klub Adria in ZSSDI. Moise je pri predstavitvi naglasil pomen izbire Gorice kot cilja prve etape in starta druge, ki bo v soboto popeljala kolesarje skozi vso goriško pokrajino (Tržič, Zagraj, Krmin) proti Benečiji in nato skozi mejni prehod pri Robiču do cilja v Bovcu. De-

jal je, da se s tem nadaljuje sodelovanje, ki so ga že v prejšnjih letih vzpostavili s prihodom jugoslovanske dirke v Trst in etapo italijanskega »gira« v Ljubljano. Poleg športnega pomena, saj bodo nastopali kolesarji, ki predstavljajo cvet svetovnega amaterskega kolesarstva, ima torej to sodelovanje tudi politični pomen, ki potrjuje mednarodno vlogo Gorice. Na tiskovni konferenci so postregli tudi s številnimi informacijami tehničnega značaja, o katerih bomo še podrobneje poročali. Povejmo le, da sodeluje na dirki 170 tekmovalcev iz 14 držav, med katerimi so tudi številne olimpijske reprezentance.

ODBOJKA

Podeljene nagrade mesta San Giorgio

SAN GIORGIO DI NOGARO — Že šestič po vrsti so v nedeljo v S. Giorgio di Nogar odelili deželne nagrade mesta San Giorgio trenerjem odbojke, igralcem in sodnikom, ki so na področju mladinske odbojke v deželi dali v preteklem letu največji doprinos razvoju in popularizaciji te panoge.

Med letošnjimi nagradenci je tudi novinar športne redakcije našega dnevnika Aleksander Koren, ki je prejel nagrado kot trener pri SZ Bor za svoj doprinos pri razvoju mladinske odbojke v deželi. Poleg Korena je bila med trenerji nagrajena še Simonetta Agostinelli iz Pav Udine, igralca »under 15« Claudia Pizzamiglio iz Torriane, igralec »under 15« Gianluigi Filippuzzi iz Vb Maniago in sodnik Giancarlo Marangon.

Spencer pred Lawsonom

LE CASTELLET (Francija) — Na včerajšnji motociklistični dirki za VN Francije v Le Castelletu se je v razredu do 500 ccm ponovil vrstni red z VN Zahodne Nemčije od 27. maja. Prvi je namreč na cilj privozil Spencer (honda), za njim pa sta bila znova dva Američana, Lawson (yamaha) in Mamola (honda).

VRSTNI RED
250 CCM: 1. Mang (ZRN) yamaha 39'18''61 s povprečno hitrostjo 159,623 km na uro; 2. Lavado (Ven.) po 0'34; 3. Herweh (ZRN) real 0'63. LESTVICA ZA SP PO 6 DIRKAH: 1. Sarron 60; 2. Mang 46; 3. Lavado 36; 4. Sito Pons 35; 5. Wimmer in Herweh 30.
500 CCM: 1. Spencer (ZDA) honda 43'31''92 s povprečno hitrostjo 169,166 km na uro; 2. Lawson (ZDA) yamaha po 5'79; 3. Mamola (ZDA) honda 6'22; 4. Haslam (VB) honda 49'49; 5. Sheene (VB) suzuki 1'11''04. VRST-

NI RED ZA SP PO 6 DIRKAH: 1. Lawson 81; 2. Spencer 57; 3. Roche 43; Mamola 42; Haslam 37.

totip

1. — 1. Beato	1
2. Bounty FC	2
2. — 1. Borgia	1
2. Artico	2
3. — 1. Borbone	2
2. Bisante Pi	1
4. — 1. Ascado	X
2. Innario	2
5. — 1. Lino d'Ascagnano	2
2. Romano Santos	X
6. — 1. Aiello	1
2. Beccaccia	2
KVOTE	
12 (23 dobitnikov) -	10.905.000 lir
11 (539 dobitnikov) -	450.000 lir
10 (5.697 dobitnikov) -	42.000 lir

Pokrajinsko prvenstvo v miniodbojki

Prodoren uspeh Sloge

V soboto se je na Opčinah zaključilo letošnje pokrajinsko prvenstvo v miniodbojki. Tako v ženski kot v moški kategoriji je letos nastopilo rekordno število ekip, rekordna pa je bila tudi udeležba mladih odbojkarjev, saj se jih je zbralo več kot 250. V štirih kategorijah (osnovna šola in igralci letnika 1972) je tudi letos za beležila izreden uspeh Sloge, ki se lahko ponaša kar s tremi novimi pokrajinskimi naslovi in z enim drugim mestom. Uspeh je izrazil, če pomislimo, da se je minivolley v tržaški pokrajini široko razvil, da na tem področju društva že dalj časa dokaj strokovno delajo z mladimi in da je bila konkurenca izredno ostra.

Razveseljivo je tudi dejstvo, da je bila slovenska prisotnost letos množična, saj so predstavniki Sloge nastopili kar s 14 ekipami, 5 ekip je imel Sokol, dve Bor, eno pa kriška Mladina. Kakovost naših ekip je bila zelo dobra, pri nekaterih celo odlična, kar daje dobro upati za razvoj naše odbojke. Še zlasti pomemben rezultat so dosegli Slogini fantje letnika 1972, ki so premagali vse svoje nasprotnike in se bodo tako v zastopstvu tržaške pokrajine udeležili vsedržavnega finala v miniodbojki, ki bo septembra v Sieni.

FANTJE LETNIK 1972

IZIDI: Bergamas - De Tommasini 2:0; Sloga - Centro Olimpia 2:0 (15:8, 15:7); FINALE ZA 3. MESTO: Centro Olimpia - De Tommasini 0:2; Finale za 1. mesto: Sloga - Bergamas 1:1 (15:0, 8:15).

LESTVICA: 1. Sloga, 2. Bergamas, 3. De Tommasini, 4. Centro Olimpia. SLOGA: Berdon, Prelec, Renčelj, Susič.

Za določitev absolutnega prvaka, so se morali slogaši letnika 72 spoprijeti z zmagovalci osnovne šole, ki so bili prav tako pripadniki Sloge. Zmagali so starejši (letnik 73) z 2:0 (15:5, 15:4), ki so nastopili v naslednji postavi: Križman, Barev, Milič.

DEKLETA LETNIK 1972

V tej konkurenci je Sloga uvrstila v finale dve svoji ekipi.

IZIDI: Sloga F - Centro Olimpia 2:0 (15:6, 15:7); Sloga D - Montasio 0:2 (8:15, 8:15); FINALE ZA 3. MESTO: Sloga D - Centro Olimpia 0:2 (9:15, 4:15); FINALE ZA 1. MESTO: Sloga F - Montasio 2:0 (15:10, 15:6). LESTVICA: 1. Sloga F, 2. Montasio, 3. Centro Olimpia, 4. Sloga D. SLOGA F: Fabrizi, Kocman, Lupinc, Škerk. SLOGA D: Citter, Čufar, Marucelli, Marzetti.

DEKLETA LETNIK 1973

V tej kategoriji smo Slovenci uvrstili v finale dve ekipi in sicer kriško Mladino in Slogo. Poudariti velja, da so mlade slogašice imele dobršno mero smole, saj se jim je naslov izmuznil le za piclo razliko dveh samih točk.

IZIDI: Sloga - Villa Carsia 2:0 (15:12, 15:12); Mladina - Monte Re 0:2 (0:15, 12:15); FINALE ZA 3. MESTO: Mladina - Villa Carsia 0:2 (13:15, 13:15); FINALE ZA 1. MESTO: Sloga - Monte Re 1:1 (11:15, 15:13).

LESTVICA: 1. Monte Re, 2. Sloga, 3. Villa Carsia, 4. Mladina.

SLOGA: Castelli, S. in D. Jogan, Milič.

MLADINA: Drasič, L. in V. Košuta, Sedmak.

Sledilo je nagajevanje, na katerem je predsednik pokrajinskega odbora FIPAV dr. Domenico Jacolino nagradil prvovršne ekipe s pokalom, bogato pa so bili nagrajeni vsi nastopajoči. Posebna komisija je proglasila za najboljšo igralko turnirja (1972) članico Sloge Katjo Fabrizi, igralec Bergamasa Paolo Ruffini pa je bil proglašen za najboljšega igralca.

Posebno priznanje je dr. Jacolino v zastopstvu CONI podelil SZ Sloga tudi za letošnji množični nastop na prvenstvu, saj je sodelovala kar s 64 igralci in igralkami. (INKA)

Na raznih kolesarskih dirkah

Lonjerska Adria v ospredju

Amaterji lonjerske Adrie v letošnji sezoni skorajda nimajo konkurence. Potem ko so prejšnji teden odnesli štiri zmage v petih kategorijah v vožnji na kronometer iz Boljunca do Jezera in osvojili še vrsto drugih in tretjih mest ter absolutno ekipno zmago, so se v nedeljo pomerili na dveh prizoriščih.

Med veterani sta Hafner in Kuna ver nastopila v Manzanu in brez težav zasedla 1. in 2. mesto ter prinesla v Lonjer še trofeje za 2. ekipno mesto. Kadeti, juniorji in seniorji pa so pod vestno taktirko trenerja Milana Čoka sodelovali na dirki v Villalti pri Vidmu. Tudi tu so pobrali vse, kar je bilo na razpolago in še enkrat več kot dostojno branili belomodre barve slovenskega kolesarstva. Na izredno težki krožni progi je v

ostri konkurenci Janez Zakotnik pričljivo osvojil prvo mesto z visoko prednostjo pred klubskim tovarišem Martinom Lenaršičem, ki je z zmago v množičnem sprintu zasedel drugo mesto na skupni lestvici. Četrti je bil Erjavec (prvi v kategoriji kadetov), deseti Komac, v skupini pa sta prispele tudi Lenissa in Godnič. S takimi uvrstitvami jim ni ušla niti ekipna zmaga, tako da postaja polica za pokale v društvu v Lonjerju kar pretresna za vse ljubitelje, ki jih Adria prejema za prva mesta med ekipami. Po sedmih prvih mestih v osmih dneh bodo kolesarji v nedeljo počivali in na Vršču sledili dirki po Jugoslaviji, nakar bodo 24. junija spet nastopili, in sicer v Trstu.

(R. Pečar)

Krasu 6. trofeja balinarskega kluba Kraški dom

Požrtvovalni in marljivi balinarski delavci Kraškega doma iz repentabrske občine so v nedeljo na društvenem prostoru pri koči pod Rupo zelo gostoljubno sprejeli igralce dvanajstih društev z obeh strani meje, ki so se potegovala za 6. trofejo balinarskega kluba Kraški dom. Udeležencem je dobrodošlico izrekel tajnik Egon Škerk, ki je tudi pozval zamejske balinarje k budnosti in strnjnosti, da se prepreči sleherna provokacija nazadnjaških sil, kakršna je bila v petek v Bazovici.

V dopoldanskem delu turnirja, ki je potekal na baliniščih v Repnu in v Zgoniku, so bili izločilni boji v štirih skupinah in presenetljivo sta izpadli kotirani četverki Kobjeglava in Štanjel. Višek je tako po izenačenosti in dramatičnosti ter kvaliteti prikazane igre turnir vsekakor dosegel s polfinalno tekmo med domačim Kraškim domom A in Krasom iz

zgoniške občine, ki je trajala polne tri ure. Domačini so na začetku povedli kar z 10:2, Kras pa je stisnil zobe, postopoma znižal zaostanek in na koncu tudi obrnil rezultat v svojo korist. Balinarji Krasa so po tem preobratu, v katerega je le malokdo verjel, še pridobili na morali in so si v velikem finalu proti nabrežinskemu Sokolu kaj kmalu nabrali izdatno prednost 10:2, ki so jo nato branili do konca in si tako zagotovili končno prvo mesto. Štiri prvovršne moštva so prejela lepe pokale.

IZIDI

Sokol - Dobravlj 13:12; Kraški dom B - Dobravlj 13:2; Sokol - Kraški dom B 13:9; Orlek - Zarja 13:9; Kobjeglava - Zarja 13:5; Orlek - Kobjeglava 13:11; Gaja - Brinj Povir 13:3; Kraški dom A - Gaja 13:8; Kraški dom A - Brinj 13:2; Štanjel - Repentabor 13:6; Kras - Repentabor 13:10; Kras - Štanjel 13:8.

POLFINALE: Sokol - Orlek 13:8, Kras - Kraški dom A 13:12.

FINALE ZA 3. MESTO: Kraški dom A - Orlek 13:8.

FINALE ZA 1. MESTO: Kras - Sokol 13:7.

KONČNA LESTVICA: 1. Kras Zgonik; 2. Sokol Nabrežina; 3. Kraški dom A Repentabor; 4. Draga Orlek.

POSTAVE

KRAS: Frankovič, Simoneta, B., L. in V. Milič, Skupek, Dell'Anno. SOKOL: Mihelič, Micheli, Cortese, Franco.

KRAŠKI DOM A: Škerk, Milko, N. in V. Šuc.

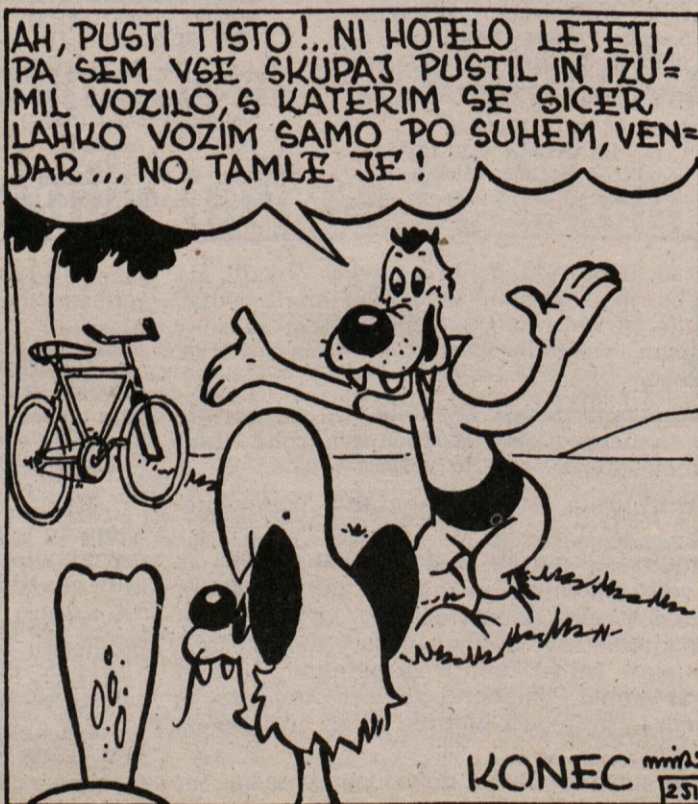
DRAGA: F. in V. Pirjevec, Stojkovič, Zlobec, Švagelj. (B.S.)

● V PRIJATELJSKEM NOGOMETNEM srečanju v Riu De Janeiru je Anglija z 2:0 (1:0) premagala Brazilijo. Zadetka sta dosegla Barnes in Hateley.

MIKI MUSTER: Čudežni otok

32.

Pustolovščine Zvitorepca, Trdonje in Lakotnika

turnir mladinskega centra 1984

ŽENSKA ODBOJKA

Ekipa Danice z Vrha je drugi finalist turnirja MC. V finalu, ki bo v četrtek, se bodo Vrhovčevke srečale s Sovodnjami, ki so slavile v prvi skupini.

MK-G — Ljubljanska banka 2:1 (16:14, 9:15, 15:6)

V prvi tekmi so igralke MK nekoliko podcenjevale nasprotnice, ki so stopile na igrišče samo s petimi igralkami. Tako so po začetnem vodstvu popustile in s težavo osvojile prvi set. V drugem setu so Novogoričanke zaigrale zelo odločno in ga tudi zaslužno osvojile. V odločilnem setu pa so predstavnice MK bolj trdo poprijele in tako tudi zmagale.

Danica — Ljubljanska banka 2:0 (15:9, 15:9)

Danica je v zelo prijetni tekmi premagala z 2:0 Ljubljansko banko. Novogoričanke vsekakor niso razočarale, nasprotno, borile so se prav do konca proti objektivno močnejšim nasprotnicam.

Danica — MK-G 2:0 (15:12, 15:8)

V odločilni tekmi so igralke z Vrha premagale Goričanke, ki niso igrale tako zbrano kakor bi morale. Zmaga Danice je bila popolnoma zaslužena, saj so igralke vedno imele srečanje v svojih rokah.

POSTAVE EKIP

DANICA: M. in N. Černic, Grillo, M. in P. Devetak, Suerz.

MK-G: Humar, Degrassi, Kojanec, S. in V. Primožič, Plet, Mulič.

LJUBLJANSKA BANKA: Širca, Petelin, Konič, Kerin, Žbona. (MAL)

DANAŠNJI SPORED

TOREK, 12. 6.: MOŠKA ODBOJKA, SKUPINA B: 19.30: Mark - Naš prapor 2; 20.20: La Goriziana - poražene; 21.30: La Goriziana - zmagovalcev v prvi tekmi.

totocalcio

Atalanta - Sambenedettese (p.p.)	X
Atalanta - Sambenedettese (k.r.)	1
Cagliari - Arezzo	1
Catanzaro - Varese	2
Como - Triestina	1
Empoli - Cesena	1
Padova - Campobasso	X
Palermo - Monza	X
Pescara - Cremonese (p.p.)	1
Perugia - Cremonese (k.r.)	1
Pescara - Lecce	X
Pistoiese - Cavese (p.p.)	X
Pistoiese - Cavese (k.r.)	1

Totocalcio se bo nadaljeval v nedeljo, 26. avgusta, s pari italijanskega pokala 1984/85.

KVOTE

13 (4.834 dobitnikov) — 607.000 lir

12 (78.171 dobitnikov) — 37.000 lir

SKOK V VIŠINO

Svetovni rekord
Kitajca Zhuja

EBERSTADT (ZRN) — Kitajski skakalec v višino Zhu Janhua je na atletskem tekmovanju v Eberstadtu postavil nov svetovni rekord s skokom 2,39 m in tako za en centimeter izboljšal lastni rekord, ki ga je dosegel septembra lani. Na istem tekmovanju sta se izkazala tudi Zahodna Nemca Tranhardt in Moegenburg, ki sta s skokom 2,36 izenačila evropski rekord. S temi rezultati je prišlo tekmovanje v skoku v višino v Eberstadtu v zgodovino kot najbolj kvalitetno v zgodovini atletike in zanimiv bo njihov boj na olimpijskih igrah v Los Angelesu, kjer bodo vsi trije prav gotovo med glavnimi protagonisti skoka v višino.

Pretekli konec tedna pa je prinesel še en nov svetovni rekord. Zasedel ga je na svetovni prvenstvu ZRN v Mannheimu s 8.798 točkami izboljšal svoj rekord za 10 točk.

Končana kolesarska dirka po Italiji

Podvig Francesca Moserja

VERONA — Moserju je uspelo! Z izredno vožnjo v zadnji etapi na kronometer od Soave do Verone je v 42 kilometrih najprej nadoknadil zaostanek 1 minute in 21 sekund in nato še povečal prednost pred Fignonom in osvojil končno zmago s prednostjo 1 minute in 3 sekund. Tako je Moser pri 33 letih zmagal svoj prvi »giro« in dokazal, da se da tudi pri teh letih s trdim delom doseči vse. Letošnja sezona je Moserju prinesla mnogo radosti, saj je pred tem zmagal na dirki v Sanremu in postavil tudi nov svetovni rekord v vožnji na eno uro.

Fignon je bil Moserju na kolesarski dirki dostojen nasprotnik in je tudi v zadnji etapi z drugim mestom dokazal, da spada med najboljše kolesarje sveta, vendar je moral priznati, da je Moser v tem trenutku močnejši.

Vrstni red

1. Moser (It.), ki je 42 km od Soave do Verone prevozil v 49'26" s po-

prečno hitrostjo 50,977 km na uro; 2. Fignon (Fr.) po 2'24"; 3. Gisiger (Švi.) po 2'38"; 4. Freuler (Švi.) po 2'44"; 5. Willems (Bel.) po 2'48"; 6. Baronchelli (It.) po 3'21"; 7. Lang (Pol.) po 3'39"; 8. Hekimi (Švi.) po 3'41"; 9. Mottet (Fr.) po 3'45"; 10. Lejarreta (Sp.) po 3'45"; ... 52. Polončič (Jug.) po 7'26".

Skupna lestvica

1. Moser (It.) 98.32'20"; 2. Fignon (Fr.) po 1'03"; 3. Argentin (It.) po 4'26"; 4. Lejarreta (Sp.) po 4'33"; 5. Van Der Velde (Niz.) po 6'56"; 6. Baronchelli (It.) po 7'48"; 7. Van Impe (Bel.) po 10'19"; 8. Breu (Švi.) po 11'38"; 9. Beccia (It.) po 11'41"; 10. Pedersen (Nor.) po 13'35"; 11. Panizza (It.) po 15'46"; 12. Schepers (Bel.) po 16'55"; 13. Ruperez (Sp.) po 18'02"; 14. Chinetti (It.) po 18'44"; 15. Gayant (Fr.) po 21'10"; 76. Polončič (Jug.) po 147'59"; 143 (zadnji) Saunders po 4.29'08".

Posebna lestvica sprintov

1. Freuler (Švi.) 178 točk; 2. Van Der Velde (Bel.) 172.; 3. Moser (It.) 166; 4. Pedersen (Nor.) 160; 5. Fignon (Fr.) 160.

Velika nagrada mladih

1. Mottet (Fr.) 99.02'11"; 2. Veggerby (Angl.) po 25'55"; 3. Dalla Rizza (It.) po 43'06"; 8. Polončič (Jug.) po 1.18'08".

Lestvica gorskih ciljev

1. Fignon (Fr.) 53 točk; 2. Zappi (It.) 40; 3. Argentin (It.) 30; 4. Van Der Velde (Niz.) 29; 5. Magro (Sp.) 28.

Posebna lestvica za agonizem

1. Gisiger (Švi.) 24 točk; 2. Renosto (It.) 15; 3. Petersen (Nor.) 11.

Skupna lestvica ekip po časih

1. Renault - Elf 293.48'45"; 2. Murella - Rossin 293.51'19"; 3. Carrera Jeans - Inoxpran 294.02'26"; 4. Del Tongo - Colnago 294.15'15"; 5. Alfa Lum - Olmo 294.15'31".

Lendl v Parizu
premagal McEnroeja

Čehoslovak Ivan Lendl je zmago na mednarodnem teniškem prvenstvu Francije prvič v svoji karieri osvojil eno izmed štirih preizkušenj za »veliki slame«. Njegov finalni dvoboj z Johnom McEnroejem bo prav gotovo ostal v zgodovini sodobnega tenisa kot eden najbolj napetih in dolgih spopadov. Američana je Lendl odpravil v petih setih po več kot štirih urah igre. Končni izid 3:6, 2:6, 6:5, 7:5, 7:5 priča o tem, da se je dvoboj za kasnejšega zmagovalca pričel naravnost katastrofalno. McEnroe je igral izvrstno, Lendl pa je bil povsem brez moči. Po drugem setu je McEnroejev servis začel pešati, manj učinkoviti pa so bili tudi njegovi udarci z osnovne črte. Forma Lendla se je naglo dvigovala in McEnroe ni bil več kos »bombam« Čehoslovaka, ki je dvoboj predvsem osvojil na fizični in psihični ravni.

V igri ženskih dvojic sta Navratilova in Shriverova s 5:7, 6:3, 6:2 premagali Mandlikovo (ČSSR) in Khodjevo (ZRN).

Triestina končala prvenstvo B lige na devetem mestu

Katastrofalen poraz Triestine v Comu

Como — Triestina 5:1 (3:0)

STRELCI: Matteoli v 27. in 32. min. (enajstmetrovka), Todesco v 40. min., Borgonovo v 68. min., Sclosa v 81. min. in De Falco v 90. min. (11-metrovka).

TRIESTINA: Pelosin, Costantini (od 37. min. Stimpfl), Ardizzon, Vailati, Mascheroni, Ruffini, De Falco, Perrone, Romano, Leonarduzzi (od 60. min. Piccinin), De Giorgis.

S katastrofalnim porazom v Comu je Triestina sklenila letošnje nastope v B ligi. Tržačani so igrali povsem nezbrano kar je najbrž posledica številnih govoric o skorajšnjih odhodih nekaterih nogometašev Triestine. Tisti, ki so si že zagotovili obnove pogodbe se niso kdove kako potrudili, tisti, ki pa pogodbe ne bodo obnovili... tudi. Tako je moral vratar Pelosin brez moči prisostvo-

vati napakam svojih branilcev in zlasti nemotenemu uhajanju nasprotnikovih napadalcev proti njegovim vratom. Še najbolj se je potrudil De Falco, ki se je še potegoval za naslov najboljšega strelca lige. Njegov trud je bil tudi poplačen z golom, ki ga je iz enajstmetrovke dosegel prav v zadnji minuti srečanja. S tem zadetkom je na vrhu lestvice strelcev dohitel Magrinija, vendar je oba prehitel Pacione (Atalanta), ki je Sambenedetteseju zabil dva gola.

V tem klubu je padla tudi zadnja beseda glede obstanka v ligi. Kljub zmagama sta izpadla Pistoiese in Palermo, odločilen pa je bil pri tem gol, ki ga je tik pred koncem dosegel Empoli v tekmi s Ceseno.

Triestina je tako končala prvenstvo na devetem mestu, kar je solidno izhodišče za novo sezono, v kateri Tržačani startajo na A ligo.

KONČNA LESTVICA

Atalanta	16	17	5	49:28	49
Como	17	14	7	41:26	48
Cremonese	15	15	8	44:29	45
Lecce	13	16	9	33:28	42
Padova	11	18	9	34:38	40
Arezzo	12	16	10	34:33	40
Campobasso	13	14	12	31:31	40
Perugia	9	20	9	33:30	38
TRIESTINA	11	16	11	37:40	38
Varese	11	15	12	30:38	37
Cagliari	10	16	12	31:32	36
Pescara	13	10	15	41:48	36
Cesena	10	15	13	31:33	35
Monza	11	13	14	29:34	35
Sambenedettese	9	17	12	30:35	35
Empoli	8	19	11	27:34	35
Palermo	9	16	13	30:32	34
Pistoiese	12	10	16	27:34	34
Cavese	8	17	13	25:33	33
Catanzaro	10	10	18	34:45	30

Atalanta, Como in Cremonese napredujejo v A ligo, Palermo, Pistoiese, Cavese in Catanzaro nazadujejo v C-1 ligo.

Medtem ko si drugo mesto delita D. Bajc in lanski prvak E. Pertot

B. Filipović letošnji zamejski šahovski prvak

V soboto zvečer je bilo v Gregorčičevi dvorani v Trstu zamejsko šahovsko brzopotezno prvenstvo ZSSDI za leto 1984, katerega so se udeležili vsi najboljši zamejski šahisti, razen Goričanov. Prvenstvo je osvojil mojster Božidar Filipović, drugo mesto pa si delita prof. Drago Bajc in lanskoletni prvak Egon Pertot.

Šahisti so najprej odigrali polfinalne, najboljše štirje od vsake polfinalne skupine pa so se uvrstili v finalno, iz katere je nato izšel prvak. V prvi polfinalni skupini je zmagal Pertot, ki je premagal čisto vse tekmece. Na drugo mesto se je preliniral presenetljivi Drago Antončič, na tretje pa Bajc. V glavnem v tej skupini ni bilo posebnih presenečenj.

V drugem polfinalu je zmagal Filipović, ki je osvojil vse partije, drugo mesto v skupini pa je presenetljivo osvojil Zlatko Jelinčič, ki je izgubil le s Filipovićem. V finale sta se še uvrstila Benedetič in Dušan Jelinčič.

Popolni lestvici obeh polfinalnih skupin sta sledeči: 1. polfinale - 1. Pertot 8 točk; 2. Antončič 6,5; 3. Bajc 5; 4. Rudež 5; 5. Jankovič 4,5; 6. Ukmar 3; 7. Hmeljak 1,5; 8. - 9. Božič in Stefani 1 točka.

2. polfinale - 1. Filipović 7; 2. Z. Jelinčič 6; 3. Benedetič 5; 4. D. Jelinčič 4; 5. Prašelj 3; 6. Debeljuh 2; 7. Hrovatin 1; Čuk 0 točk.

Tisti, ki se niso uvrstili v finale,

so se med seboj pomerili v tolažilni skupini, v kateri je premočno zmagal Bruno Jankovič pred Prašljem in Ukmarjem.

Osem finalistov se je med seboj pomerilo dvokrožno, že v prvih kolih pa je Filipović z 2 proti 0 premagal neposrednega tekmeča za prvo mesto Pertota, kmalu nato pa je prepustil točko Bajcu, tako da je bilo vprašanje prvega mesta spet odprto. Vendar pa je nato Pertot prepustil točko tako Bajcu in Antončiču, tako da je Filipović zaslužen slavlil. Odlično je igral Bajc, ki bi lahko, če ne bi izgubil dvoboja z Rudežem, lahko ogrozil Filipoviča na prvem mestu, tako pa je delil drugo mesto s Pertotom. Četrto mesto je osvojil zelo so-

lidno Antončič, peto mesto pa si delita Dušan in Zlatko Jelinčič.

Popolna lestvica tolažilne skupine: 1. Jankovič 8 točk; 2. Ukmar 7; 3. Prašelj 6; 4. Hmeljak 4; 5. - 7. Debeljuh, Stefani in Čuk; 8. - 9. Božič in Hrovatin 1 točka.

Lestvica finalne skupine: 1. B. Filipović 13 točk; 2. - 3. D. Bajc in E. Pertot 10; 4. D. Antončič 8,5; 5. - 6. Z. in D. Jelinčič 4,5; 7. Rudež 3,5; 8. Benedetič 2 točki.

Prvi trije uvrščeni so prejeli pokale ZSSDI, ostali finalisti in prvo uvrščeni v tolažilni skupini pa kolajne. Sedaj se bo šahovska dejavnost za krajše obdobje prekinila, naslednji brzoturnir pa bo predvidoma oktobra meseca. (dj)

NA ATLETSKEM MITINGU

T. Natural druga
pri Pordenonu

V soboto zvečer je bil v S. Vitu al Tagliamento pri Pordenonu mednarodni atletski miting, katerega so se udeležili atleti številnih italijanskih dežel in tudi iz Slovenije. Kakovost udeležbe je bila zelo dobra, saj je nastopilo tudi nekaj kandidatov za OI, med katere velja omeniti skalcalca v višino Apostolovskega.

V skupni ženski kategoriji članic in mladink je borovka Tiziana Natural osvojila v skoku v daljino odlično drugo mesto z razdaljo 530 cm za Ljubljankanko Javornikovo, ki je skočila 570 cm.

V nadaljevanju atletske sezone bo že drevi v Vidmu na sporedu deželni miting naraščajnikov in naraščajnic, v petek na Grezaruju v Trstu pa bo Bor Infordata priredil pokrajinsko tekmovanje za člane, mladince, naraščajnike obeh spolov.

Uspel košarkarski turnir Radenske

V soboto zvečer se je končal košarkarski turnir Radenska. V natprani dvorani sta se v velikem finalu pomerila Jadran in Servolana, ki sta v okviru turnirja odigrala tretji mestni derbi tretjeligašev. Slavila je naša združena ekipa in tako tudi potrdila, da je trenutno druga košarkarska sila v našem mestu.

Letošnji turnir Radenske je tudi na splošno presežek vsa pričakovanja: vsak večer se je v Borovem »balonu« zbirala množica ljudi, tako da je bila tudi udeležba gledalcev več kot zadovoljiva, košarkarski delavci Bora pa so s svoje strani poskrbeli za zelo dobro in usklajeno organizacijo in za reden potek turnirja.

Ob koncu bi še enkrat navedli končni vrstni red letošnjega turnirja Radenske in omenili še enkrat prejemnike individualnih nagrad in priznanj: 1. Jadran; 2. Servolana; 3. Inter 1904; 4. SGT; 5. All Stars Cortina Sport; 6. Bor Radenska; Najboljši strelac turnirja je bil Boris Vitez (79 točk), ki je prejel tudi posebno priznanje za osvojitve prvega mesta med strelci v letošnji C1 ligi. Najboljši igralec turnirja, je bil, po mnenju vseh trenerjev, Gianpiero Agostini (Inter 1904). Najuspešnejši izvajalec metov iz položaja »3 točk« je bil Sergio Bubnich (Servolana).

Posnetek s tekme med Jadranom in Interjem 1904

Mladi Interjev košarkar Mauro Lorenzi pa je bil najuspešnejši izvajalec prostih metov (24:28 — 85,7 odst.). Poleg tega so iz vsake ekipe nagradili še naslednje košarkarje: Klobas (Bor Radenska), Sculin (All Stars Cortina sport), Macuz (SGT), Micol (Inter 1904), Bubnich (Servolana) in Gulič (Jadran).

(Cancia)

obvestila

Športna šola Trst

sporoča, da bo zadnja seja glavnega odbora v tem šolskem letu danes, 12. t.m., ob 20. uri na stadionu »1. maja«.

SZ Sloga

sklicuje v petek, 15. junija, v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah redni občni zbor. Prvo sklicanje ob 20. uri, drugo, ob 20.30. Dnevni red: 1. predsedniški pozdrav, 2. tajniško poročilo, 3. poročilo planinske sekcije, 4. blagajniško poročilo, 5. volitve, 6. zaključki.

TPK Sirena

prireja julija meseca štiri jadralne tečaje za otroke od 8. do 11. leta starosti. Pogoji je, da so dobri plavalci. Vpisovanje na sedežu TPK Sirena v Barkovljah vsak dan — razen ob nedeljah — od 19. do 20. ure ali pa na ZSSDI, Trst, Ul. sv. Frančiška 20 do 20. junija med delovnim urnikom.

Jadralni klub Čupa

prireja v Sestlanu od 18. 6. do 21. 7. 3 jadralne tečaje na OPTIMISTIH za otroke od 8. do 14. leta ter 5 tečajev

za višješolsko mladino in odrasle za upravljanje WINDSURFOV. Prijave sprejemajo na sedežu ZSSDI — tel. (040) 767-304 do 16. junija. Vsak tečaj bo trajal 1 teden, udeleženci tečaja bodo lahko uporabljali društvena plovila brezplačno vse poletje.

ŠD Dom

prireja v sodelovanju s Klubom prijateljev košarke v Novi Gorici in drugimi mladinskimi organizacijami 24-urno mednarodno košarkarsko tekmo, ki bo v Gorici 22. in 23. t.m., med ekipo iz Nove Gorice in ekipo zamejskih Slovencev. Čeprav bo ekipa pretežno goriška, prireditelji vabijo košarkarje s Tržaškega, ki bi radi nastopali na tem maratonu, naj se najkasneje do jutri, 13. t.m., prijavijo na sedežu ŠD Dom v Gorici, Ul. Malta 2, tel. (0481) 33029.

TO ZSSDI za Goriško

obvešča, da bo seja odbora danes v Jamljah v gostilni Pahor s pričetkom ob 20.30. Na dnevnem redu prihod kolesarske dirke po Jugoslaviji. Vabljeni so predstavniki športnih in kulturnih društev v doberdobski in sovdenski občini.

Naročnina: Mesečno 10.000 lir - celoletna 120.000 lir - V SFRJ številka 15.000 din, naročnina za zasebne mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000 din
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Zira račun 50101 603 45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - Telefon 223023

Oglosi - Ob delavnih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih: povšek 20%. IVA 18%. Osmrtice, zahvale in sozolja po formatu Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

12. junija 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CĖDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

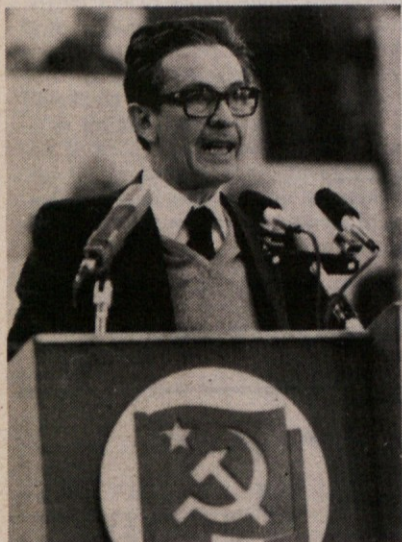
Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Ob smrti komunističnega voditelja Enrica Berlinguerja

Od Togliattijevega sodelavca do tajnika KPI

Označili so ga za uganko. Bil je introverznega, zaprtega značaja, malo zgovoren (»Ne izgubi prilike, da ne bi bil tihi«). Enrico Berlinguer se je rodil v Sassariju leta 1922 in že z osmim letom se je udeležil prve demonstracije, ko je s svojimi bratanci šel v »povorki« skozi neko obmorsko vasico, da bi protestiral proti umazaniji v tistem kraju.

Na klasičnem liceju je izstopal v zgodovini in filozofiji, igral je nogomet, nato študiral na univerzi pravo, katerega ni nikoli dokončal: delo v partiji je prevladalo nad študijem. V komunistično partijo ga je vpeljal Bruno Mura. V KPI se vpiše leta 1943. Bil je tudi sto dni v zaporu, ker je protestiral proti podražitvi prehranjenih izdelkov, leta 1944 pa ga Togliatti pokliče v Rim, da bi se ukvarjal z mladinsko problematiko. Režiser Carlo Lizzani se spominja, da je bil Berlinguer neutrudljiv, z veliko prepričevalno močjo. V njem je bilo že razpoznavni voditelja in najbrž zaradi nekakšne skrivnostnosti, v katero je bil ovit, je zelo ugajal dekletom.

Pozneje je bil zadolžen, da v Milanu organizira mladinsko organizacijo, katere je, po povratku v Rim, postal tajnik. V glavnem mestu kupi motor harley davidson in se poroči z Letizio, kateri obljubi, da ne bo osporaval verski vzgoji, ki jo bo le-ta dajala njunim štirim otrokom.

Enrico Berlinguer je skupaj z Ingrao in kmalu postal Togliattijev ljubljeneček. Leta 1949 postane glavni tajnik mladinske komunistične federacije, vstopi v centralni komite partije in je od leta 1950 do leta 1953 predsednik svetovne federacije demokratične mladine. Ta funkcija mu omogoča potovanja v tujino, predvsem v Vietnam in države Vzhodne Evrope

in s tem pridobi dragocene mednarodne izkušnje.

Leta 1960 mu Togliatti poveri enega izmed ključnih sektorjev v okviru KPI: organizacijo. Ko Palmiro Togliatti umre leta 1964, je Berlinguer v sprejeto takoj za krsto ob Nilde Iotti in z ostalimi voditelji partije, iz vrst katerih izberejo novega tajnika - Luigijs Longa.

Sledijo zelo zamotana leta, v katerih je že razpoznavni prve znake krize gospodarskega booma in ko se začenejo ustanavljati vladne koalicije sredine in levice. Prav v tem obdobju se Berlinguerjeva vloga krepi in postane nekakšen Longov namestnik. Leta 1968 je prvič izvoljen v poslansko zbornico in leto pozneje je imenovan za podtajnika, kar mu navzve nove odgovornosti. S tem pa postane ob Amendoli in Ingrao ena vodilnih osebnosti KPI. V tem obdobju dela Berlinguer v tesnem stiku z Longom in razvija nove politične poti v okviru italijanske problematike.

In on sam, v zaključni repliki na kongresu leta 1972, ko je izvoljen za glavnega tajnika, potegne črto nad to refleksijo: »Velicina vseh mogočih vprašanj, ki jih je treba rešiti, je tolikšna, da je enotnost leveice nujen pogoj, ampak še ne zadosten«. Nujno je potrebna »nova perspektiva, in sicer sodelovanje med velikimi ljudskimi tokovi: komunističnim, socialističnim in katoliškim«. Zunanje politična vprašanja dajejo tudi vzgib za korak naprej v iskanju novih notranjih političnih poti: zavezništvo med velikimi ljudskimi in demokratičnimi komponentami v državi narekuje idejo o »zgodovinskem kompromisu« in to v času, ko so gospodarska vprašanja zelo izpostavljena in ob »primeru Allende« v Čilu.

Naslednja leta so v luči velikih volilnih uspehov KPI in Berlinguerja. Z letom 1974, ob referendumu za razpoko, se tudi partiji odprejo nove možnosti.

Na kongresu leta 1975 Berlinguer potrdi veljavnost linije »zgodovinskega kompromisa«, ki jo obogati tudi z iskanjem evropskega zavezništva, katero pozneje definirajo kot »evrokomunizem«. V istem letu je zabeležiti tudi porast KPI na upravnih volitvah in dosežene pozicije dobijo svoje potrdilo tudi na političnih volitvah leta 1976. Gospodarska, družbena in politična kriza, volilni uspehi KPI, srečanje med dvema osebnostima, kot sta Berlinguer in Moro, odprejo novo politično fazo: državno solidarnost. V tem obdobju pa mora tudi KPI v konfrontacijo s skupinami na svoji levičici predvsem kar zadeva zgodovinski kompromis. In v tem času razvije Berlinguer idejo o »austeritety«, ki pred-

stavlja nov pozitiven razvoj v iskanju odgovora na krizo industrializiranega Zahoda.

Na vsedržavnem kongresu KPI leta 1979, potem ko je Italijo pretresla Morova smrt, uveljavi Berlinguer koncept »tretje poti«: gre za originalno italijansko pot v socializem. Na volitvah istega leta pa Berlinguerjeva partija doživi neuspeh in ob sestavi Cossigove vlade gre spet v trdno opozicijo. In preteče precej mesecev, ko se začne prehod iz opozicije v alternativo. Le-to izpostavi komunistični tajnik leta 1980 v svojem znamenitem govoru v Salernu. Gre za demokratično alternativo KD, ki naj jo sestavlja široko zavezništvo progresivnih družbenih in političnih sil in katerega bistvo mora biti enotnost leveice.

Berlinguer potrdi ta predlog ob »moralnem vprašanju«, ko se ob »primeru Gellie« zruši Forlanijeva vlada in se začneja Spadolinijevo obdobje. V istem letu posveti Berlinguer veliko pozornost tudi mednarodnemu dogajanju in izjavi, da se »gonilna sila nekaterih vzhodnih družb, ki se je začela z oktobrsko revolucijo, počasi izčrpuje«.

Pertini in Ingrao takoj po sporočilu, da je Berlinguer umrl

(Telefoto AP)

Pogovor z deželnim tajnikom KPI Rossettijem Izgubili smo borca za boljšo bodočnost

Smrt generalnega tajnika KPI Enrica Berlinguerja je boleče odjeknila tudi v naši deželi, kjer je bil umrl komunistični voditelj zelo cenjen in priljubljen tudi med ljudmi, ki se ne istovetijo v partiji. Giorgio Rossetti, deželni tajnik KPI, nam je pred svojim odhodom v Rim, kjer se bo udeležil žalnih slovesnosti in izredne seje KPI, v kratkem razgovoru orisal lik in tudi nekaj osebnih vtisov, ki jih je doživel na številnih srečanjih z Berlinguerjem.

»Komunisti iz Furlanije-Juljske krajine se spominjamo Berlinguerja,« nam je dejal Rossetti, »kot človeka, ki je vedno vestno in živo spremljal vprašanja naše dežele. V njem smo lahko

v vsakem trenutku našli oporo in bili vedno deležni občutnega in premišljenega nasveta. Leta 1976 je bil prvi vsedržavni politični sekretar, ki je obiskal od potresa porušeno Furlanijo in se zadržal med temi nesrečnimi ljudmi, ki so ga takoj sprejeli za svojega. Spominjam se ga nato med delavci pordenonske tovarne Zanussi v zasedenem obratu, ko jim je prinesel vso solidarnost KPI in celotnega italijanskega delavskega gibanja.«

KAJ PA BI REKEL O NJEGOVEM ODNOSU DO SLOVENCEV?

»Slovensko manjšinsko vprašanje je imel za načelno vprašanje svobode in demokracije in ni mogel razumeti, kako štirideset let po zmagi nad nacifašizmom, italijanska država ni še rešila tega vprašanja. Ko sva se srečevala v Rimu ali drugod, se je Berlinguer vedno zelo rad spominjal tistega svojega zadnjega srečanja s Slovenci, v Krizu, v Trebčah in na samem Trgu Unità. Navdušenje, s katerim ga je sprejel slovensko prebivalstvo, ga je prijetno presenetilo in mu ostalo zelo vtisnjeno v spominu. To pa ni bilo edino srečanje, ki ga je imel s Slovenci v Italiji. Ob drugih priložnostih se je večkrat srečal s slovensko enotno delegacijo ter venomer izpričal obvezo KPI za izglasovanje pravičnega zaščitnega globalnega zakona. Sledil je slovenskemu kulturnemu življenju. Posebno rad pa je imel pesmi partizanskega pevskega zbora »Pinko Tomažič«.

KAJ PA SEDA, KAKO NAPREJ?

»Naša partija in z njo tudi italijanska demokracija sta izgubili velikega voditelja, ki se je znal soočiti tako z velikimi mednarodnimi problemi kot z navidez manjšimi vprašanji, kot je npr. problematika naše dežele. Berlinguerjeva izguba zapušča v nas veliko praznino. V tem žalostnem trenutku pa moramo še odločnejše in vztrajnejše nadaljevati po poti, ki nam jo je začrtal skupno z Gramscijem in s Togliattijem.

Berlinguer je umrl takorekoč na bojišču. Za nas komuniste in mislim tudi za vse italijanske in slovenske demokrate bo ostal simbol boja za popolnejšo demokracijo in za pravičnejši jutri.«

Mitja Ribičič na proslavi ob 40. obletnici Unije Italijanov za Istro in Reko

Manjšinski problemi so odgovornost večinskega naroda

REKA — V soboto je bila na Reki proslava ob 40-letnici ustanovitve Unije Italijanov za Istro in Reko. Slavnostna govornika sta bila, kot smo že poročali, predsednik Unije Silvano Sau in član predsedstva ZKJ Mitja Ribičič, ki se je med drugim v svojem posegu dotaknil tudi odnosov med narodi in narodnostmi v Jugoslaviji. Mitja Ribičič je dejal: »Naša revolucija je izvirna, ker spaja narode in razredne interese. Proces emancipacije naroda, njegovega razvoja in rasti, njegove pravice do gospodarskega in kulturnega napredka povezuje, ali bolje uresničuje tako, da krepi vodilno vlogo delavskega razreda, sile dela in znanja, da osvobaja človeka in njegovo delo. Mislim, da je razvoj samoupravljanja vnesel v odnose med narodi in narodnostmi nove žlahtne demokratične in humanistične lastnosti. To seveda ne pomeni, da izginejo pomen klasičnih manjšinskih pravic, pravice do šolstva, jezika, zgodovine, kulture, povezanosti z matičnim narodom. Vse to ostaja enako pomembno, samo vse bolj to ureja narodnostna skupnost sama v svoji krajevni in občinski samoupravi v neposrednih odnosih s skupnostjo večinskega naroda in vse manj to zavisi od dobre ali slabe volje države.

Pred 35 leti je Tito vodil razširjeno sejo izvršnega komiteja CK ZKJ, na kateri je bil sprejet obširen referat Edvarda Kardelja o vprašanjih nacionalnih manjšin. Gre za strateško programsko in ustavno orientacijo Jugoslavije in za nadaljnje bogatenje pridobitev naše revolucije. Naj kratko naštejemo ta kardeljevska načela, ki so še tako aktualna tudi v sedanjem političnem trenutku: narodnosti znotraj in manjšine zunaj pomenijo načelno isti

problem glede vseh vprašanj. Ta princip ne morejo okrniti obstoječi odnosi s sosedi; moramo se braniti pred šovinističnimi in hegemonističnimi napadi, vendar ne za ceno omejevanja pravic manjšin doma in zunaj; manjšine niso zlo, one predstavljajo prednost: samoupravljanje spreminja manjšine v enakopraven subjekt z večino; manjšinski problemi so v prvi vrsti odgovornost večinskega naroda, manjšinsko vprašanje ni vprašanje spreminjanja meja, pač pa vprašanje njihovega postopenega ukinjanja; manjšine žive v glavnem na gospodarsko nerazvityh področjih in je njihov problem povezan z ekonomskim in s socialnim razvojem; vsi problemi in zahteve manjšin niso nacionalizem in šovinizem, treba je videti, zakaj so nastali in kje so pravi problemi in interesi ljudi; večina mora ustvariti moralne in materialne predpostavke za enakopravnost in svoboden razvoj narodnosti; ni prirodne asimilacije; ne ustvarjamo konklav manjšinskih organizacij, ampak javno družbeno aktivnost ljudi vseh narodnosti skupaj; uveljaviti je treba načelo dvojnosti: v prvi vrsti za večinski narod na narodnostno mešanem področju, od vrtca do visokih šol, od krajevne samouprave do občin in regij. Manjšina mora imeti pravico do povezanosti z matičnim narodom, še posebej z demokratičnimi procesi. Ta Kardeljeva načela smo uresničevali več desetletij v naši družbeni praksi z razvojem socialističnega samoupravljanja pa smo tudi izgrajevali nove manjšinske institute, tako znotraj ustavnega sistema, na primer kulturno-prosvetne interesne skupnosti v Sloveniji, kot znotraj frontovske organiziranosti italijanske unije.«

Mitja Ribičič se je v nadaljevanju svoje gosega zavzel za uresničevanje pravic slovenske manjšine, ki živi zunaj meja matične domovine: »Prav tako kot se sami zavzemamo za dosledno uresničevanje tistih posebnih narodnostnih pravic, ki so zapisane in opredeljene v mednarodnih aktih, se bomo tudi vnaprej v imenu vse Jugoslavije kot skupnosti mnogih narodov in narodnosti zavzemali tudi za izpolnitev vseh teh mednarodnih obveznosti in moralnih dolžnosti tudi pri naših sosedih. Ne samo zato, ker tam žive deli naših narodov, pač pa tudi zato, ker gre za temeljne človekove pravice, ki niso nikakršne privilegije ali pa »licitacijsko« blago. Tako bo tudi vnaprej v naši politični usmeritvi prisotna naša zahteva po izpolnitvi 7. člena avstrijske državne pogodbe in seveda tudi naša podpora zahtevam slovenske narodnosti v Italiji po takšni zakonski globalni zaščiti, ki bo odgojarska vitalnim interesom slovenskih ljudi, ki danes žive ob naši odprti meji v treh pokrajinah Furlanije - Julijske krajine, to pa je tudi interes večinskega italijanskega naroda.

Obotavljivost glede izpolnitve tega pomembnega področja osimskih dokumentov, ki so kontinuiteta tistega nivoja manjšinske zaščite, kakršna je bila dosežena kot pridobitev skupnega antifašističnega boja in gospodarsko-kulturnega sodelovanja med Jugoslavijo in Italijo, postaja v sedanjih nemirnih evropskih in svetovnih situaciji nevarna in politično izredno škodljiva za nadaljnji razvoj odnosov. Osimski sporazumi, ki so politično zelo pomemben dokument, bi lahko postali formalen akt, če Jugoslavija in Italija ne bosta s konkretnimi aktivnostmi pokazali več zanimanja in volje

za njihovo uresničevanje, slovenska manjšina v Italiji in italijanska narodnost v Jugoslaviji pa bi morali v tem smislu izvajati stalen pritisk na svoje vlade, kajti njun skupni interes je, da bi obe državi v celoti in dosledno izpolnjevali te sporazume kot svoj skupen interes in skupno obveznost. Ne samo, da je takšno preizkušanje strpnosti in nepotrpežljivosti slovenske narodnosti, ki je zakon ne varuje pred divjanjem in izgredi fašističnih in šovinističnih sil nehumano in demokratično, temveč predstavlja tudi izvor nepotrebnih zapletov in nezadovoljstva.«

Mitja Ribičič je še omenil spodletelo fašistično provokacijo v Bazovici. »Gre za sramoten poskus, ki ga je skupen nastop italijanskih in slovenskih antifašistov onemogočil. Energičen nastop italijanskih oblasti, je dokazal, da vedo, da fašistične sile ogrožajo italijansko ustavno ureditev, najosnovnejše človekove pravice, pravice ki zadevajo vse italijanske državljane, neglede na njihovo nacionalno pripadnost. Fašistične provokacije se obnavljajo prav v teh dneh ko slavimo 40. obletnico zmage zavezniške vojske nad fašizmom, zmage, ki smo ji tudi mi dali svoj prispevek. To je obenem tudi jamstvo, da bodo demokratične sile v naši in v italijanski družbi storile vse, da bi se mračna leta fašizma ne vrnila nikoli več. Zakon o globalni zaščiti bi odpravil tudi zadnje pomisleke in ustvaril vzdušje spoštovanja in stabilnosti ter odprl za italijansko skupnost v Jugoslaviji in za slovensko manjšino v Italiji perspektive gospodarskega in kulturnega razvoja, s čimer bi se okrepila vloga mostu med našima narodoma in državama.«